

PROGNOZA
ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
strefy gospodarczej - Rypinek

Opracowanie:

mgr Patrycja Witkowska

Wrocław, 02.02.2025 r.

Spis treści

I. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA PROGNOZY.....	3
II. MATERIAŁY WYJŚCIOWE, METODA PRZYJĘTA W OPRACOWANIU	4
III. OCENA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA	7
1. Charakterystyka środowiska przyrodniczego	7
2. Stan środowiska.....	17
3. Uwarunkowania ekofizjograficzne.....	27
IV. ANALIZA USTALEŃ planu miejscowego.....	29
1. Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.....	29
2. Analiza i ocena wpływu rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych na środowisko	31
3. Analiza i ocena wpływu na poszczególne komponenty środowiska we wzajemnym powiązaniu.....	33
V. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ OGRANICZAJĄCYCH NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO ORAZ ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH.....	39
VI. METODY ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU planu	41
VII. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	43
VIII. PROGNOZA ZMIAN ŚRODOWISKA W WYNIKU REALIZACJI USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ...	46
1. Przyjęte założenia.....	46
2. Prognoza skutków wpływu zmiany ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze.....	46
3. Oddziaływanie MPZP poza obszarem opracowania	48
4. Środowiskowe skutki zaniechania realizacji ustaleń planu.....	48
5. Oddziaływanie transgraniczne.....	49
IX. STRESZCZENIE.....	51

I. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA PROGNOZY

Projekt planu miejscowego opracowany został w oparciu o uchwałę Nr III/53/2024 z dnia 19 czerwca 2024 roku podjętą przez Radę Miasta Kalisza w sprawie przystąpienia do sporządzenia „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego strefy gospodarczej – Rypinek”. Podstawę prawną opracowania prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (MPZP) stanowią:

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2024 poz. 54);
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2024 poz. 1130).

Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sporządzana jest w celu dokonania oceny skutków realizacji ustaleń planu w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego oraz wskazanie potencjalnie uciążliwych bądź też korzystnych dla środowiska ustaleń urbanistycznych. Powinna ona stanowić integralną część opracowania planu oraz zawierać rozwiązania, które będą w stanie poprawić zarówno istniejący, jak i planowany sposób zagospodarowania danego obszaru.

II. MATERIAŁY WYJŚCIOWE, METODA PRZYJĘTA W OPRACOWANIU

Przy sporządzaniu niniejszej prognozy wykorzystano następujące materiały:

- Projekt uchwały Rady Miejskiej Kalisza w sprawie uchwalenia „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego strefy gospodarczej – Rypinek” (2025 r.);
- „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kalisza”, przyjęte uchwałą Nr XIV/215/2019 Rady Miasta Kalisza z dnia 26 września 2019 r.;
- Program ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030 (2020 r.);
- Prognoza oddziaływania na środowisko Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030 (2020 r.);
- Stan Środowiska w Województwie Wielkopolskim. Raport 2020. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu (2020 r.);
- „Strategia Rozwoju Kalisza do 2030 roku z perspektywą do 2035 roku” przyjęta Uchwałą Nr LVII/799/2022 Rady Miasta Kalisza z dnia 27 października 2022 roku.

Obowiązek sporządzenia prognozy, a także jej ogólny zakres, wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (art. 46-53).

Zgodnie z nim prognoza:

1. określa, analizuje i ocenia istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu, stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem, istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska

zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu, przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

2. przedstawia rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Zakres merytoryczny prognozy jest bardzo szeroki i obejmuje kompleksowe przedstawienie zagadnień związanych z problematyką ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego i kulturowego, ochroną zdrowia mieszkańców, ochroną zasobów naturalnych, a także kształtowaniem i ochroną walorów krajobrazowych.

W trakcie sporządzania prognozy przeanalizowano rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne i pozostałe ustalenia projektu planu miejscowego, zwłaszcza pod kątem ochrony walorów środowiska przyrodniczego oraz kulturowego. Analizie poddano również ustalenia projektu planu dotyczące warunków zagospodarowania terenu. Podjęto również próbę oceny stanu i funkcjonowania środowiska, jego walorów i zasobów.

Oddziaływanie przewidzianego w projekcie planu miejscowego zainwestowania na środowisko przyrodnicze i zabytki oceniono posługując się następującymi kryteriami:

- **charakterem zmian:** bardzo korzystne, korzystne, niekorzystne, niepożądane lub bez znaczenia,
- **intensywnością przekształceń:** nieistotne, nieznaczne, zauważalne, duże lub zupełne,

- **stopniem oddziaływania:** bezpośrednie, pośrednie, wtórne lub skumulowane,
- **okresem trwania oddziaływania:** długoterminowe, średnioterminowe lub krótkoterminowe,
- **częstotliwością oddziaływania:** stałe, okresowe lub epizodyczne,
- **zasięgiem oddziaływania:** miejscowe, lokalne, ponadlokalne, regionalne lub ponadregionalne,
- **trwałością przekształceń:** nieodwracalne, częściowo odwracalne, odwracalne lub możliwe do rewaloryzacji.

Zgodnie z procedurą zawartą w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, na mocy art. 53, dział IV, rozdz. 2, przed przystąpieniem do opracowania niniejszego dokumentu uzgodniono zakres i stopień szczegółowości przygotowywanej prognozy oddziaływania na środowisko z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Kaliszu.

III. OCENA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA

1. Charakterystyka środowiska przyrodniczego

Położenie administracyjne oraz fizyczno-geograficzne

Miasto Kalisz położone jest w południowej części województwa wielkopolskiego w niewielkim oddaleniu od województwa łódzkiego oraz województwa dolnośląskiego. Kalisz jest miastem na prawach powiatu. Sąsiaduje z gminą miejsko-wiejską Nowe Skalmierzyce (gmina powiatu ostrowskiego), gminą Gołuchów (powiat pleszewski), gminą miejsko-wiejską Opatówek i gminami wiejskimi: Blizanów, Żelazków, Opatówek oraz Godziesze Wielkie (gminy powiatu kaliskiego). W skład miasta Kalisz wchodzi 23 osiedla: Asnyka, Czaszki, Chmielnik, Dobro, Dobrzec P., Dobrzec W., Kaliniec, Korczak, Majków, Ogrody, Osiedle XXV-lecia, Piskorzewie, Piwonice, Rajsków, Rogatka, Rypinek, Szczypiorno, Śródmieście I, Śródmieście II, Tyniec, Widok, Winiary, Zagorzynek i 3 Sołectwach: Dobrzec, Sulisławice, Sulisławice – Kolonia.

Miasto Kalisz zajmuje powierzchnię 69,4 km². Na koniec 2023 roku zamieszkiwało je 93 137 osób. Gęstość zaludnienia wynosi zatem około 1341,6 os./km².

Pod względem komunikacyjnym (Ryc. 1) położenie miasta Kalisza jest korzystne.

Przez teren gminy przebiegają:

– droga krajowa nr 12 Łęknica - Berdyszcze, wiodąca od przejścia granicznego polsko-niemieckiego w Łęknicy do granicy polsko-ukraińskiej w Dorohusku-Berdyszczach,

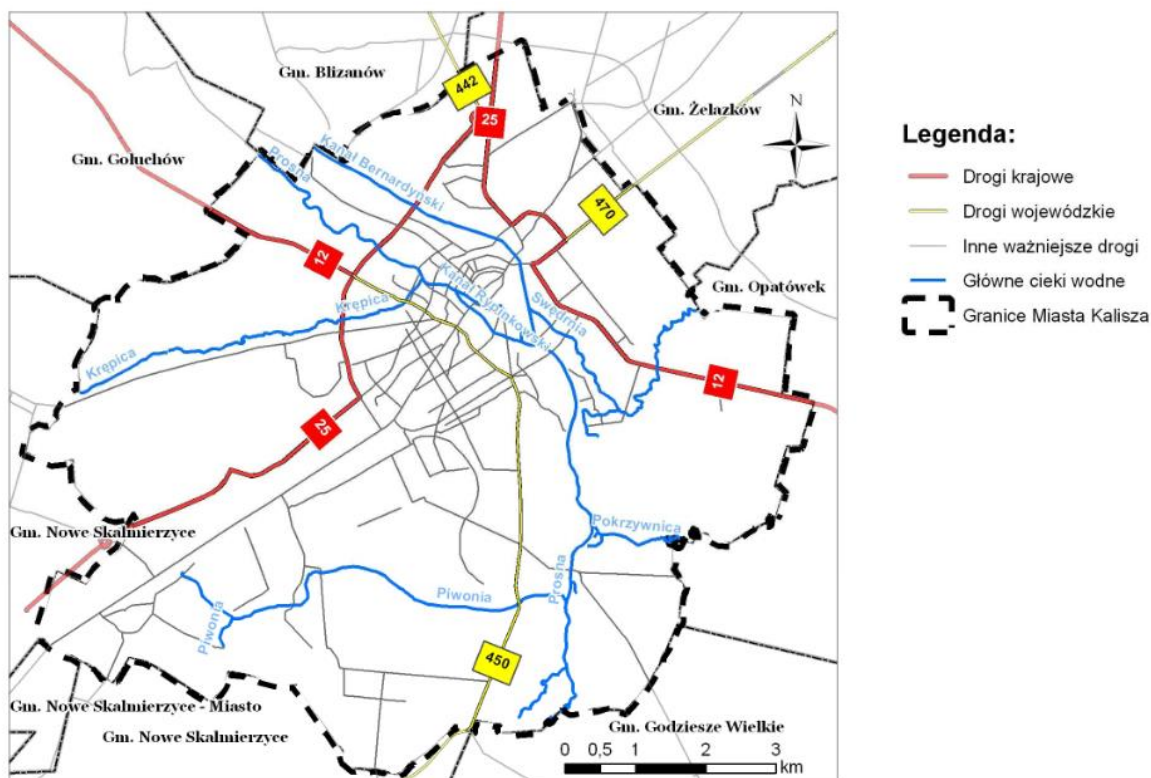
– droga krajowa nr 25 relacji Bobolice – Międzybórz,

– droga wojewódzka nr 442 relacji Kalisz – Września,

– droga wojewódzka nr 450 relacji Kalisz – Opatów,

– droga wojewódzka nr 470 relacji Kalisz - Kościelec.

Przez obszar miasta przechodzi ważna magistrała kolejowa o znaczeniu państwowym nr 14, łącząca Warszawę – Łódź – Kalisz i Wrocław.

Ryc. 1. Położenie administracyjne oraz najważniejsze połączenia komunikacyjne miasta Kalisza
(źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kalisza)

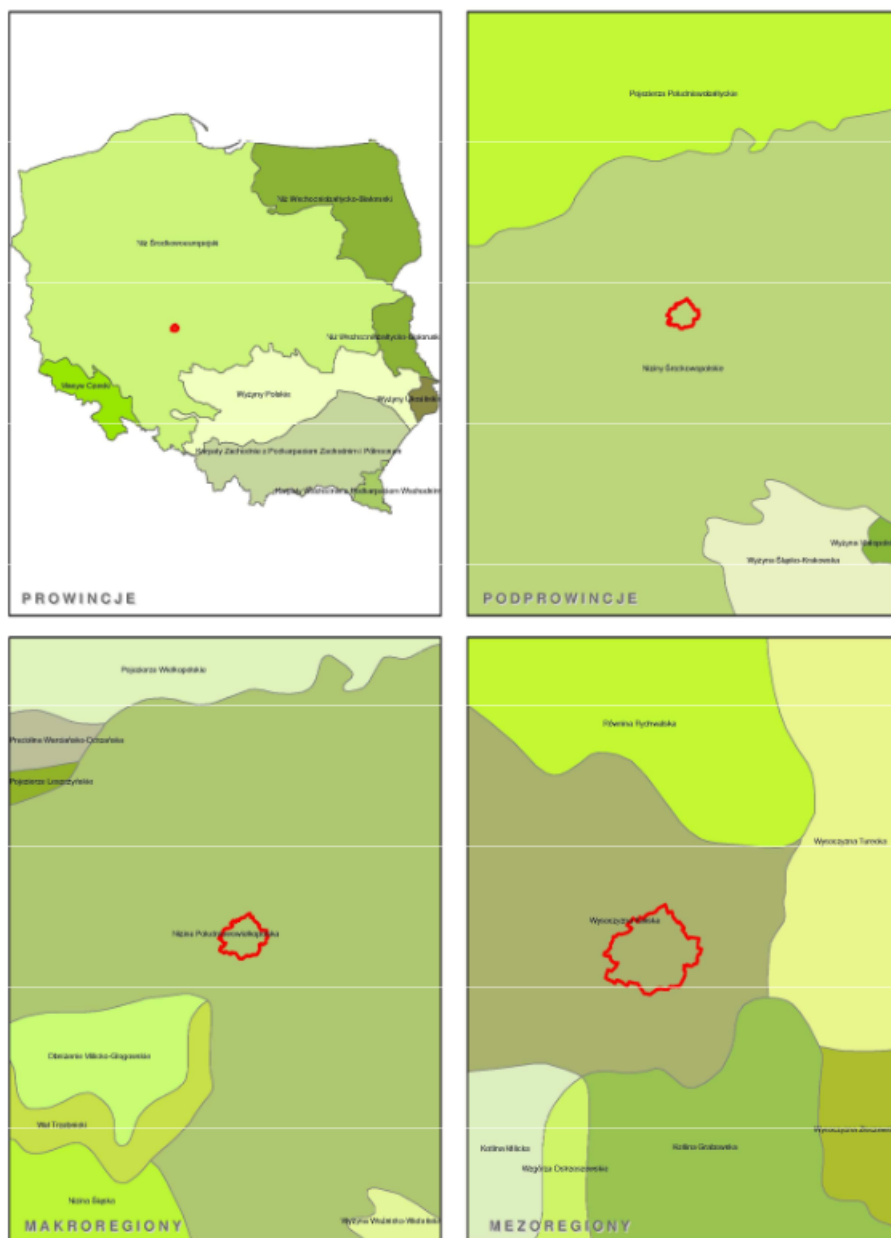
Obszar objęty planem miejscowym obejmuje Rypinek – lewobrzeżne osiedle Kalisza usytuowane na skarpie doliny Prosny, na południe od Śródmieścia. Rypinek znajduje się w centralnej części miasta (Ryc. 2) i został on włączony w granice administracyjne miasta w 1934 r. od gminy Kalisz. Łączna powierzchnia terenu, dla którego sporządzono projekt planu wynosi około 84,7 ha.

Według regionalizacji fizyczno-geograficznej Kondrackiego (1998) miasto Kalisz położone jest w obszarze Europy Zachodniej, w makroregionie Pozaalpejska Europa Środkowa, w obrębie prowincji Niż Środkowoeuropejski (31), podprowincji Niziny Środkowopolskie (318), makroregionie Nizina Południowowielkopolska (318.1-2). Uszczegóławiając położenie fizycznogeograficzne miasta Kalisza możemy powiedzieć, że położone jest w granicach mezoregionu Wysoczyzna Kaliska (318.12) (Ryc. 3).

Teren jest mało zróżnicowany, ukształtowany przez zlodowacenia i późniejsze procesy peryglacjalne. Przez centralną część obszaru, w osi północ – południe, przebiega dolina rzeki Prosny. W okolicy wznoszą się nieliczne ostańcowe wzgórza morenowe a w krajobrazie przeważają rozległe równiny. Lasy zajmują niewielką część obszaru, 265 ha.

Ryc. 2. Granice osiedli w Kaliszu
(źródło: inwestycje.kalisz.pl)

Ryc. 3. Położenie fizycznogeograficzne miasta Kalisza

(źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kalisza)

Budowa geologiczna i rzeźba terenu

Kalisz leży w obrębie dwóch jednostek tektonicznych: monokliny przedsudeckiej i należącej do niej mniejszej monokliny kalisko-złoczewskiej. Na głębszych podłożach terenu miasta występują osady jurajskie, kredowe, trzeciorzędowe i czwartorzędowe. W skład jury wchodzi osady środkowo- i górnourajskie. Środkową tworzą mułowce piaszczysto-ilaste i mułowce z przewarstwieniami piaskowców o miąższości 142 m, na których leżą piaskowce i wapień piaszczyste o miąższości do 1 m. Osady górnej jury, leżącej na środkowej warstwie, zbudowane są z wapieni, margli oksfordu i klimerydu.

Całkowita miąższość tych utworów to 550 m. Kreda o zróżnicowanej, nieprzekraczającej 60 m grubości ma formę wapieni, margli, oraz iłów, piasków i piaskowców. Trzeciorzęd dolny reprezentowany jest przez szarobrunatne i szarozielone ły z miąższością do 11 metrów, a w przypadku trzeciorzędu górnego mamy do czynienia z miocenem i pliocenem. Ten pierwszy reprezentowany jest przeważnie przez ły, piaski, mułki i węgle brunatne. Natomiast pliocen tworzą piaski i żwiry. Osady trzeciorzędowe wykazują różną miąższość od około 4,0 m w rejonie wsi Szulec do 108,0 m przy ulicy Wrocławskiej w Kaliszu. Czwartorzęd to utwory glacialne plejstoceni i aluwialne utwory holoceni. Miąższość tych utworów jest bardzo zmienna i zależy ona od ukształtowania powierzchni podłoża podczwartorzędowego i obecnej morfologii terenu. Najstarsze osady na terenie miasta to osady plejstocenu, które wypełniają dolinę kopalną Prosn i drugą, biegnącą w poprzek doliny Swędni do doliny rzeki Cieni w okolicach Opatówka. Tworzą je: gliny zwałowe, piaski i żwiry wodnolodowcowe, ły i mułki zastoiskowe, związane z transgresją zlodowaceń południowopolskich. Na nich zalegają utwory interglacjalne wielkiego w postaci piasków i żwirów rzecznych.

Rzeźba terenu jest mało urozmaicona. Obszar wysoczyzny jest na ogół równiny o średniej wysokości bezwzględnej 130 m. z 65 metrową deniwelacją (od 95 do 160 m n.p.m.) a spadki terenu wahają się od 2 do 5 % na przeważającej części miasta. Tylko w rejonie skarpy, na granicy terasy środkowej spadki są większe, ale nie przekraczają 20%.

Najniżej położony teren, terasa zalewowa Prosn, jest wyraźnie wcięta w teren wysoczyzny na głębokość 20-30 metrów. W ukształtowaniu terenu dominują formy pochodzenia rzeczno (dno doliny, starorzecza, terasa zalewowa, terasa środkowa), glacialnego (pagóry moreny czołowej), denudacyjnego (wysoczyzna morenowa), formy utworzone przez roślinność (torfowisko) i pochodzenia antropogenicznego (wał przeciwpowodziowe, nasyp kolejowy, głębokie wyrobiska po eksploatacji iłów i piasku oraz niekontrolowane nasypy gruzowo ziemne).

Tereny o korzystnych warunkach do budownictwa to obszary wysoczyzny morenowej oraz terasy wysokiej na terenie miasta.

Niesprzyjającymi zabudowie są głównie tarasy zalewowe Prosn, Swędni i ich dopływów, starorzecze na południe od Rajskowa oraz płaskie, nie wyniesione tereny w pobliżu rzek. Jest to spowodowane niskim, nieprzekraczającym 2 metrów, występowaniem wód gruntowych.

Całkowity brak zabudowy powinien występować przy ulicy Starożytnej, na północ od torów kolejowych, ze względu na występowanie tam stale podmokłych gruntów.

Istotnym elementem podłoża w Kaliszu jest zjawisko glacytektoniczne, w szczególności w okolicach Zagórzynka, Rypinka, ul. Podmiejskiej, Winiar i ul. Rzymskiej. Z powodu występowania tych zaburzeń, tereny te cechuje bardzo duża zmienność układu warstw gruntów, co utrudnia posadowienie budynków mimo korzystnych parametrów fizykomechanicznych.

Surowce mineralne

Według danych zawartych w Systemie Gospodarki i Ochrony Bogactw Mineralnych MIDAS Państwowego Instytutu Geologicznego na obszarze miasta znajdują się następujące złoża surowców:

- Okręglica, o pow. 1,7833 ha – piaski i żwiry (złoża zagospodarowane),
- Rypinek, o pow. 9,1100 ha – główne: surowce ilaste ceramiki budowlanej, towarzyszące: pisaki i żwiry (eksploatacja złoża zaniechana),
- Winiary, o pow. 10,2270 ha – surowce ilaste ceramiki budowlanej (eksploatacja złoża zaniechana)

oraz obszar górniczy „Okręglica 1A”, o pow. 17 833 ha (nr w rejestrze 10-15/11/996) – kopalina: piaski i żwiry.

Warunki klimatyczne

Kalisz położony jest w umiarkowanej strefie klimatycznej pomiędzy nizinami a pasem wyżyn o średniej rocznej temperaturze $+7,5^{\circ}\text{C}$. Lato i zima trwają tutaj około 80-90 dni. Średnia temperatura w lipcu wynosi 18°C , w styczniu -2°C a okres wegetacji trwa różnie, w zależności od temperatury rocznej, od 200 do 220 dni.

Wilgotność powietrza w ciągu roku wynosi średnio ok. 81%, a zachmurzenie 65%. Przeważającymi wiatrami są te z części zachodniej. Od wschodu wiatr wieje głównie w styczniu, lutym i kwietniu, a róża wiatru wskazuje, że są to najczęściej wiatry słabe. Główny kierunek przewietrzania miasta, zachód-wschód, ukształtowany jest przez dolinę Proсны, jednak zarówno prędkość jak i kierunek bywają modyfikowane z powodu istniejącej zabudowy miasta. Najniższe wartości prędkości wiatru występują na południu miasta, a najwyższe w części północno-wschodniej.

Miasto znajduje się na obszarze o zdecydowanie najniższych średniorocznych sumach opadów w ciągu roku, które nie przekraczają 550 mm, przy czym rozkład opadów w różnych latach jak i porach roku jest bardzo zróżnicowany. Niewątpliwie Kalisz zaliczany jest do regionów o największych deficytach wody w Polsce. Najwyższe

miesięczne sumy przypadają na lipiec, jest to ponad 75 mm, natomiast najniższe opady odnotowane są w miesiącach zimowych i wynoszą ok. 23 mm.

Gleby

Na obszarze miasta dominują gleby użytków rolnych. Zajmują one nieco ponad 60% powierzchni miasta i objęte zostały klasyfikacją gleboznawczą. W przewadze są to gleby klasy bonitacyjnej IV (46,3 % powierzchni ogólnej miasta), choć dużą powierzchnię zajmują także gleby V klasy (25%). Na terenie miasta występują duże połacie bardzo dobrych gleb klasy bonitacyjnej II i III. Tereny te powinny podlegać ochronie gdyż stanowią cenny zasób środowiska w strukturze miasta, zawierają dużo próchnicy i cechują się wysoką żyznością (np. Tyniec, Majków, Winiary, Dobrzec, Szczypiorno, Nosków). Gleby użytków rolnych klasy II zajmują 38,65 ha (0,94% powierzchni miasta), a gleby klasy III zajmują 754,5 ha (18,5% powierzchni miasta).

Na obrzeżach miasta przeważają grunty orne. Lasy, głównie iglaste, znajdują się we wschodniej części miasta, a użytki zielone zajmują ogólnie niewielkie powierzchnie w dolinie Swędrni, Trojanówki, Proсны i Piwonki.

W pokrywie glebowej dominują gleby autogeniczne brunatno ziemne, powstałe bez udziału materiałów i czynników zewnętrznych (np. wód gruntowych). Gleby te są żyzne i zasobne w próchnicę (zawartość 3-4%), a ich odczyn i stopień wysycenia zasadami zależy głównie od typu i rodzaju skały macierzystej oraz ilości opadów.

Spośród wyróżnionych w systematyce gleb Polski, na obszarze Kalisza dominują:

- gleby brunatne właściwe i kwaśne - wytworzone na glinach i iłach polodowcowych,
- gleby płowe - wytworzone na utworach pyłowych, glinach morenowych i zwałowych, piaskach naglinowych,
- czarne ziemie właściwe – ukształtowane na ciężkich glinach w warunkach utrudnionego przesiąkania wód opadowych, bardzo urodzajne, wykształcone z glin marglistych,
- mady rzeczne – ukształtowane w terasie rzeki Proсны,
- gleby murszowo-mineralne i murszowate – na terenach podmokłych łąk.

Gleby wykazują korzystne warunki sprzyjające uprawom rolniczym pomimo deficytu opadów atmosferycznych. Około 68% terenów przeznaczonych pod rolnictwo charakteryzuje się zakwaszeniem o pH <6,5. Jest to wynik czynników naturalnych, działalności gospodarczej człowieka, ale także skutek zaniedbań w sferze gleb na terenie

miasta. Jeżeli chodzi o zawartość metali ciężkich (kadm, cynk, ołów, miedź, arsen) to ich wartości są podobne do tych najczęściej spotykanych na obszarze Polski. Świadczy to o tym, że ich obecność nie zagraża roślinom uprawnym. Przyjmuje się, że to związki chemiczne, pierwiastki promieniotwórcze i mikroorganizmy są odpowiedzialne za zanieczyszczenia gleb. Pochodzą one głównie ze stałych i ciekłych odpadów przemysłowych i komunalnych, wycieków substancji ropopochodnych z różnych instalacji, gazów i pyłów emitowanych z zakładów przemysłowych czy silników spalinowych.

Zagrożenie powodziowe

Ze względu na położenie fizjograficzne i ukształtowany system wód powierzchniowych, Kalisz systematycznie odczuwa skutki wezbrań wód i powodzi w zlewni Prosnicy i jest najbardziej narażonym na zalanie miastem w regionie wodnym Warty.

Według informacji zawartych na mapach zagrożenia powodziowego przekazanych przez KZGW, w Kaliszu zagrożenie powodziowe dotyczy:

- obszarów Q 10%, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat,
- obszarów Q 1%, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat,
- obszarów Q 0,2%, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat.

Uszkodzenie lub zniszczenie Wału Piastowskiego spowoduje, że woda o głębokości od 0,5 do 2 m zaleje, tereny zlokalizowane po prawej stronie od ulicy Częstochowskiej na osiedlu Rypinek. Obszar opracowania projektu planu miejscowego nie jest jednakże położony w obszarze szczególnego zagrożenia powodziowego, dlatego kwestia ta nie stanowi potencjalnego problemu i nie powoduje konieczności wprowadzania z tego tytułu szczególnych ograniczeń w zagospodarowaniu.

Szata roślinna i świat zwierzęcy

Fauna

Szczególnie cennym obszarem dla bioróżnorodności jest Park Miejski. Obejmuje siedliska kilkudziesięciu gatunków fauny i flory, w tym m. in. dąb czerwony (*Quercus rubra*), miłorząb dwuklapowy (*Ginkgo biloba*), tulipanowiec amerykański (*Liriodendron tulipifera*), sowa uszata (*Asio otus*), puszczyk (*Strix aluco*), bóbr (*Castor fiber*).

W okolicach rzek, starorzeczy, na łąkach, turzycowiskach, w zbiorowiskach szuwarowych i stawach bytują ptaki wodno-błotne. Jednym z najciekawszych obszarów jest starorzecze „Bzizie” w międzywalu Proсны, będące siedliskiem chronionych gatunków roślin. Kluczowe znaczenie dla zachowania w Kaliszu populacji ptaków wodno-błotnych mają: Wygon – łąki i starorzecza; „Bzizie” – starorzecze; Przy Nasypie – łąki i turzycowiska; Torfowisko Lis – rezerwat i okoliczne łąki; glinianki, o lokalnych nazwach: U Grona, w Parku Przyjaźni, Zośka i Trójka, na Tyńcu.

W tych ośmiu ostojach, skupiało się 100% kaliskiej populacji bączka, bąka, łabędzia niemego, wodnika, kokoszki, błotniaka stawowego, kszyka, krwawodzioba i rokitniczki, 70-80% populacji łąski, trzciniaaka, trzcinniczka i świerszczaka i 60-70% populacji perkozka, brzegówki, potrzosa.

Spośród gatunków fauny objętych formami ochrony przyrody w granicach Kalisza można zaobserwować: wróble (*Passer domesticus*), sójki (*Garrulus glandarius*), kawki (*Corvus monedula*), gawrony (*Corvus frugilegus*), sroki (*Pica pica*), krety (*Talpa europaea*), trzmiele (*Bombus* sp.), dzięcioły (*Picidae*), szpaki (*Sturnus vulgaris*). Na obszarze spotykane są sporadycznie gatunki łowne, znajdujące dogodne miejsca do żerowania w rejonie gospodarstw rolnych, m.in.: sarna (*Capreolus capreolus*), lis (*Vulpes vulpes*), bażant (*Phasianus* sp.), kuna domowa (*Martes foina*), zając szarak (*Lepus europaeus*), kuropatwa (*Perdix perdix*). Gatunkom tym, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 13 października 1995 Prawo łowieckie (Dz.U. 2023 poz. 1082), zapewnia się właściwe warunki bytowania i przemieszczania.

Flora

Kalisz leży w obszarze korytarza ekologicznego o znaczeniu krajowym w sieci ECONET-PL, którego osią jest rzeka Proсны. Jej dolina, wraz z dolinami Swędni i Ciemnej stanowią obszary chronionego krajobrazu, co sprzyja zachowaniu ciągłości korytarza i prawidłowemu funkcjonowaniu systemu przyrodniczego. Korytarz ten znajduje się na zachód od obszaru opracowania planu miejscowego, w odległości niwelującej potencjalne negatywne oddziaływanie na środowisko.

Lasy oraz zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne pokrywają zaledwie 3,8% powierzchni miasta. Jedyny, większy zwarty obszar leśny obejmuje teren kompleksu „Winiary”. Jest to prawie w całości bór świeży z drzewostanem sosnowym, z domieszką brzozy. Wiek drzewostanu jest zróżnicowany, przeważnie 55-75 lat.

Wśród terenów zieleni w mieście do najważniejszych należą:

- kompleks leśny „Winiary”;
- parki – np. Park Miejski, Park Przyjaźni, Park nad Krępicą;
- planty – Planty Miejskie;
- place i skwery – np. Pola Marsowe przy os. Dobrzec;
- zielen cmentarna – min.: cmentarz komunalny, Żołnierzy Radzieckich, żydowski, wojskowy na Majkowie ;
- aleje;
- ciągi spacerowe i rowerowe;
- tereny przy zbiornikach wodnych.

W granicach obszaru opracowania planu miejscowego znajdują się skupiska zieleni nieurządzonej pozbawione szczególnie cennych walorów przyrodniczych.

Chronione elementy środowiska

Na terenie miasta Kalisza zidentyfikowano następujące **formy ochrony przyrody**:

Natura 2000 – Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk:

- **Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Dolina Swędrni (PLH300034)** – obszar o powierzchni 1290,72 ha, który obejmuje fragment doliny Swędrni wraz z jej dopływem Żabianką oraz przylegające tereny rozcinanej przez te rzeki Wysoczyzny Kaliskiej. Położony jest na północny-wschód od granic Kalisza, w granicach którego Swędrnia uchodzi do Proсны

Rezerваты:

- **Torfowisko Lis** – rezerwat przyrody o powierzchni 4,71 ha

Miasto Kalisz posiada również pomniki przyrody, aczkolwiek żaden z nich nie znajduje się na obszarze opracowania planu miejscowego. Teren objęty projektem mpzp nie znajduje się również w obrębie ww. form ochrony przyrody.

Obszar opracowania pozbawiony jest krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym województwa wielkopolskiego.

2. Stan środowiska

Powietrze atmosferyczne

Dopuszczalne wartości stężeń substancji zanieczyszczających w powietrzu, określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. (Dz. U. 2012 poz. 845) przedstawiono w Tabeli 1.

4	dwutlenek siarki (7446-09-5)	jedna godzina	350 ^{c)}	24 razy	-	-	-	-	-	2005
		24 godziny	125 ^{c)}	3 razy	-	-	-	-	-	2005
		rok kalendarzowy i pora zimowa (okres od 1 X do 31 III)	20 ^{e)}	-	-	-	-	-	-	2003
5	ołów ^{d)} (7439-92-1)	rok kalendarzowy	0,5 ^{c)}	-	-	-	-	-	2005	
6	pył zawieszony PM _{2,5} ^{e)}	rok kalendarzowy	25 ^{c), j)}	-	4	3	2	1	1	2015
			20 ^{c), k)}	-	-	-	-	-	-	2020
7	pył zawieszony PM ₁₀ ^{h)}	24 godziny	50 ^{c)}	35 razy	-	-	-	-	-	2005
		rok kalendarzowy	40 ^{c)}	-	-	-	-	-	-	2005
8	tlenek węgla (630-08-0)	osiem godzin ⁱ⁾	10 000 ^{c), i)}	-	-	-	-	-	-	2005

Objaśnienia:

^{a)} Oznaczenie numeryczne substancji wg Chemical Abstracts Service Registry Number.

^{b)} W przypadku programów ochrony powietrza, o których mowa w art. 91 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, częstość przekraczania odnosi się do poziomu dopuszczalnego wraz z marginesem tolerancji.

^{c)} Poziom dopuszczalny ze względu na ochronę zdrowia ludzi.

^{d)} Suma dwutlenku azotu i tlenu azotu w przeliczeniu na dwutlenek azotu.

^{e)} Poziom dopuszczalny ze względu na ochronę roślin.

^{f)} Suma metalu i jego związków w pyłe zawieszonym PM₁₀.

^{g)} Stężenie pyłu o średnicy aerodynamicznej ziaren do 2,5 µm (PM_{2,5}) mierzone metodą wagową z separacją frakcji lub metodami uznanymi za równorzędne.

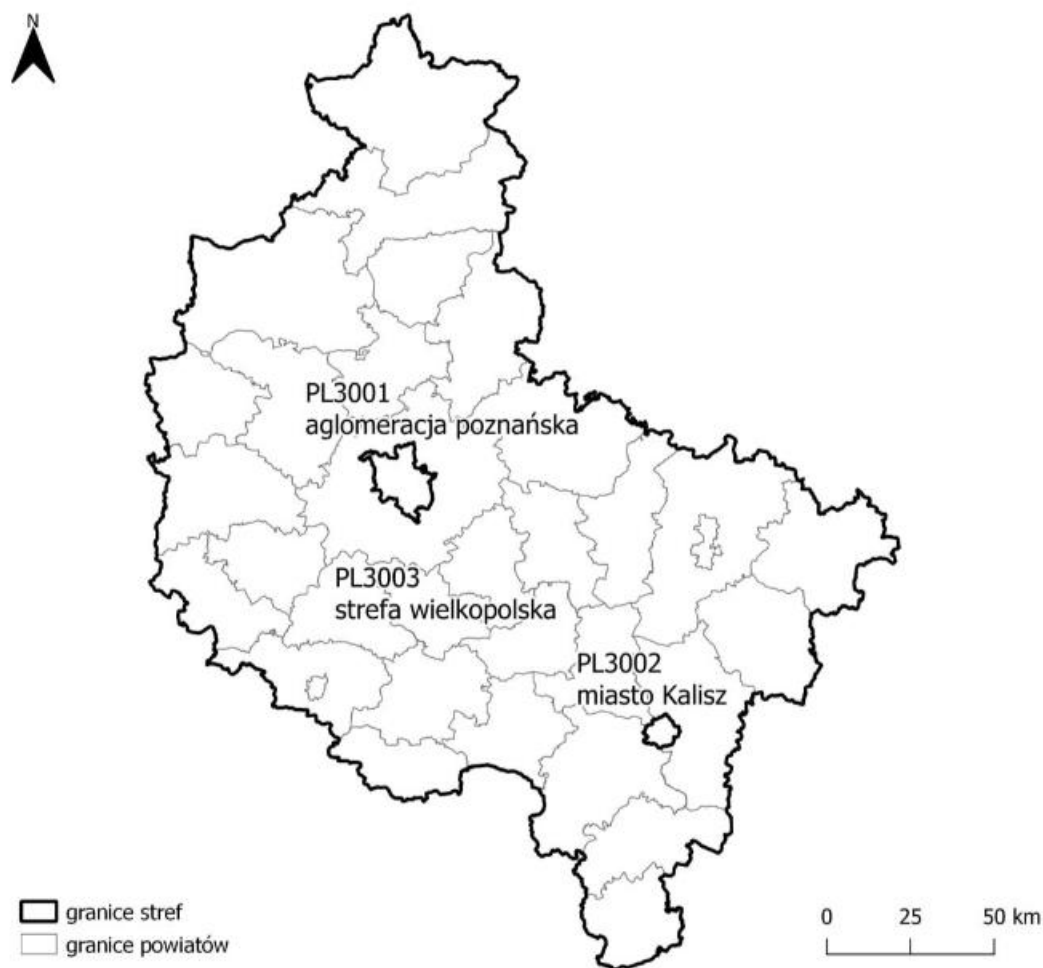
^{h)} Stężenie pyłu o średnicy aerodynamicznej ziaren do 10 µm (PM₁₀) mierzone metodą wagową z separacją frakcji lub metodami uznanymi za równorzędne.

ⁱ⁾ Maksymalna średnia ośmiogodzinna, spośród średnich kroczących, obliczanych co godzinę z ośmiu średnich jednogodzinnych w ciągu doby. Każdą tak obliczoną średnią ośmiogodzinną przypisuje się dobie, w której się ona kończy; pierwszym okresem obliczeniowym dla każdej doby jest okres od godziny 17⁰⁰ dnia poprzedniego do godziny 1⁰⁰ danego dnia; ostatnim okresem obliczeniowym dla każdej doby jest okres od godziny 16⁰⁰ do 24⁰⁰ tego dnia czasu środkowoeuropejskiego CET.

^{j)} Poziom dopuszczalny dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} do osiągnięcia do dnia 1 stycznia 2015 r. (faza I).

^{k)} Poziom dopuszczalny dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} do osiągnięcia do dnia 1 stycznia 2020 r. (faza II).

W najnowszym dostępnym raporcie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska pt. „Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za rok 2023”, który ukazał się w 2024 roku, wnikliwej ocenie poddana została jakość powietrza. Województwo zostało podzielone na strefy (Ryc. 4), a zgodnie z tym podziałem Kalisz znalazł się w strefie miasto Kalisz (PL3002).

Ryc. 4. Podział województwa wielkopolskiego na strefy dla celów oceny jakości powietrza za 2023 rok
(źródło: GIOŚ)

Ze względu na ochronę zdrowia, zanieczyszczenie dwutlenkiem siarki (SO_2), dwutlenkiem azotu (NO_2), benzenem (C_6H_6), tlenkiem węgla (CO), ozonem (O_3), pyłem zawieszonym PM_{10} , ołowiem (Pb), arsenem (As), kadmem (Cd), niklem (Ni) oraz benzo(a)pirenem [B(a)P], strefa miasto Kalisz usytuowana została w klasie A, dla której stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych lub poziomów celów długoterminowych. Jeżeli chodzi o zanieczyszczenie pyłem zawieszonym $\text{PM}_{2,5}$, usytuowano tą strefę w klasie A1.

Dodatkowo, dla zanieczyszczenia ozonem O₃ w perspektywie celu długoterminowego uzyskała ona klasę D2. Dla pyłu zawieszonego PM_{2,5}, strefa miasto Kalisz otrzymała w przypadku celu dopuszczalnego I fazy – klasę A. Powyższe informacje podsumowano w Tabeli 2.

Tab. 2. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie za 2023 rok dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi - klasyfikacja podstawowa klasy: A, C oraz A1, C1 dla pyłu zawieszonego PM_{2,5}) [źródło: GIOŚ]

Kod strefy	Nazwa strefy	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃ ¹⁾	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM _{2,5} ²⁾
PL3001	aglomeracja poznańska	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A1
PL3002	miasto Kalisz	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A1
PL3003	strefa wielkopolska	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A1

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2,

²⁾ Dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} – poziom dopuszczalny I faza, strefy strefa aglomeracja poznańska, miasto Kalisz i strefa wielkopolska uzyskały klasę A.

Wśród źródeł zanieczyszczeń powietrza w Kaliszu pyłami zawieszonymi jest sektor bytowo-gospodarczy (emisje ze spalania paliw grzewczych), obiekty przemysłowe (emisje z energetycznego spalania paliw i źródeł technologicznych) i transport samochodowy (emisje ze ścierania oraz reemisje (unoszenie pyłów). Znaczący wpływ na słabe rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń ma położenie geograficzne miasta w pradolinie Proсны, co skutkuje słabym przewietrzaniem. Ponadto wskazuje się również na tzw. emisję napływową – dotyczy ona zanieczyszczeń dostających się do obszaru miasta z za jego granic i również jest klasyfikowana w podziale na punktową liniową, powierzchniową i pochodzącą z rolnictwa (wszystkie w pasie 30 km od miasta) oraz punktową poza pasem 30 km.

W sektorze przemysłowym znaczącymi emitentami zanieczyszczeń (gazów i pyłów) w Kaliszu są zakłady:

- Energa Kogeneracja Sp. z o.o. Elektrociepłownia,
- Energa Ciepło Kaliskie Sp. z o.o.

Obiektami związanymi z transportem samochodowym, wynoszącymi największe ilości zanieczyszczeń do powietrza są drogi o największym natężeniu ruchu, a wśród nich:

- drogi krajowe – DK12 i DK25,
- drogi wojewódzkie – DW 442, DW450 i DW470.

Utrzymanie dobrej jakości powietrza, a nawet poprawę jego jakości można uzyskać przez ograniczenie szkodliwych dla środowiska technologii, zmniejszenie oddziaływania

obszarów niskiej emisji na środowisko naturalne, stworzenie warunków rozwoju dla gazyfikacji miasta, likwidację lub modernizację kotłowni tradycyjnych (zmianę systemu ogrzewania z węglowego na ekologiczne: gazowe, elektryczne, olejowe, z miejskiego systemu ciepłego, pompy ciepła), poprawę nawierzchni dróg, budowę obwodnic, zwiększenie udziału zieleni w przestrzeni miejskiej a przede wszystkim poprzez zwiększenie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych (promieniowania słonecznego, energia geotermalna, biogaz).

Miasto Kalisz realizuje szereg działań naprawczych zmierzających do przywrócenia standardów jakości powietrza w zakresie emisji pyłów. Nadrzędnym działaniem jest zmiana systemu ogrzewania z węglowego na ekologiczne. W tym celu miasto wypłaca dotacje celowe na wymianę pieca. Równie ważne jest obniżenie emisji komunikacyjnej min. poprzez wprowadzenie ruchu tranzytowego z miasta.

Na obszarze opracowania emisja zanieczyszczeń i substancji szkodliwych do powietrza może następować w szczególności w związku z typowo przemysłowym charakterem planowanych inwestycji oraz prowadzeniem działalności gospodarczej o charakterze usługowym. Drugim głównym czynnikiem potencjalnych zmian jakości powietrza jest obecność ciągów komunikacyjnych, w tym głównie Drogi Wojewódzkiej Nr 450, biegnącej wzdłuż zachodniej granicy obszaru planu miejscowego. Zanieczyszczenia będą jednak charakteryzować się małą skalą oddziaływania i występowaniem wyłącznie lokalnym, co nie będzie w zauważalny sposób rzutowało na pogorszenie się jakości powietrza na obszarze miasta.

Wody powierzchniowe i podziemne

Kalisz położony jest całkowicie w zlewni Morza Bałtyckiego, w dorzeczu Odry. Główny element sieci rzecznej Kalisza stanowi rzeka Prosna (lewy dopływ Warty), płynąca z południa na północny zachód. Źródła Prosny znajdują się w Wołędzinie, na wysokości ok. 272 m n. p. m., zaś ujście do Warty – w Modlicy, na wysokości ok. 70 m n. p. m. Rzeka Prosna płynąca z południa na północny zachód jest głównym ciekim wodnym w Kaliszu, który w całości należy do zlewni jej lewego dopływu Warty i płynie trzema korytami. Jej głównymi dopływami na obszarze miasta są cieki: Trojanówka, Swędrnia (dopływy prawe), Piwonia i Kręcica (dopływy lewe), razem składają się na Kaliski Węzeł Wodny (KWW). Dodatkowo w skład węzła wchodzi Kanał Rypinkowski, Kanał Bernardyński, spełniający rolę kanału ulgi dla miasta. Poza KWW przez Kalisz płynie jeszcze rzeka Lipówka, w południowo-zachodniej jego części. Pozostałe cieki są mniejsze i w większości nienazwane.

Na wglębną budowę geologiczną Kalisza wpływają osady ery mezozoicznej (jura i kreda) oraz kenozoicznej (trzeciorzęd i czwartorzęd). Kalisz znajduje się na granicy dwóch obszarów hydrogeologicznych. Występują tu różne poziomy wodonośne w utworach jurajskich, kredowych, trzeciorzędowych i czwartorzędowych i każdy z nich stanowi odrębne piętro zasobów wodonośnych, z czego największe znaczenie w zaopatrzeniu ludności w wodę pitną ma piętro czwartorzędowe ($2878\text{m}^3/\text{h}$) i jurajskie ($1584\text{m}^3/\text{h}$), a najmniejsze piętro trzeciorzędowe ($280\text{m}^3/\text{h}$). Dodatkowo na wszystkich poziomach drenuje wpływ Prosny, a w rejonie zaznacza się rozległy lej depresyjny w poziomie górnourajskim. Pobór wody waha się w granicach od 20% (trzeciorzęd) do 74% (kreda górna).

Wschodnia część obszaru Kalisza znajduje się w rejonie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP Nr 311 „Zbiornik rzeki Prosna” o powierzchni ok. $344,9\text{ km}^2$. Jest to udokumentowany w 2015 r. zbiornik porowy o średniej głębokości zalegania wynoszącej 40 m. Granice podłużnie usytuowanego Zbiornika przebiegają w dużej części równoległe do rzeki Prosny – Zbiornik obejmuje południowo-wschodnią i północną część miasta.

Klimat akustyczny

Wskaźniki dotyczące dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku znajdują się w *Obwieszczeniu Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014, poz. 112). W przypadku planowania przestrzennego, które jest działaniem długookresowym, jak najbardziej zasadnym jest wykorzystywanie wskaźników długookresowych L_{DWN} i L_N (Tabela 3), które odnoszą się do wszystkich dób w ciągu roku. Z kolei wskaźniki dobowe L_{AeqD} i L_{AeqN} (Tabela 4) wskazują hałas „chwilowy” odnotowany w danym miejscu w obrębie jednej konkretnej doby i są skutecznym narzędziem stosowanym w celach kontrolnych.

Tab. 3. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
		Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy	L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	64	59	50	40
3	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	68	59	55	45
4	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ²⁾	70	65	55	45

Tab. 4. Dopuszczalne poziomy hałas w środowisku wyrażone wskaźnikami LAeqD i LAeqN, które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia pomiarów kontrolnych w odniesieniu do jednej doby

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w [dB]			
		Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		LAeq D przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	LAeq N przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	LAeq D przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	LAeq N przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży ²⁾ c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	61	56	50	40
3	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe ²⁾ d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	65	56	55	45
4	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ³⁾	68	60	55	45

Na klimat akustyczny wpływ ma głównie hałas komunikacyjny (drogowy, kolejowy). Hałas komunikacyjny można oceniać wg subiektywnej skali uciążliwości (opracowanej przez PZH) (Tabela 5). Dla niektórych terenów poziom dopuszczalny należy do kategorii o średniej, a nawet dużej uciążliwości.

Tab. 5. Skala subiektywnej uciążliwości hałasu komunikacyjnego

Uciążliwość	Laeq [dB]
mała	< 52
średnia	52...62
duża	63.....70
bardzo duża	> 70

Główne źródła hałasu w Kaliszu można podzielić na te o charakterze komunikacyjnym, generowane przez środki transportu, oraz te powstające w wyniku działalności zakładów przemysłowych. Hałas komunikacyjny generowany jest przez ruch pojazdów w obrębie głównych ciągów komunikacyjnych, z uwzględnieniem terenów komunikacji kolejowej. Biorąc pod uwagę sam obszar opracowania, jest on w szczególności narażony na występowanie hałasu komunikacyjnego związanego z przebiegiem Drogi Wojewódzkiej Nr 450 po wschodniej stronie planu, a także sąsiedztwem linii kolejowej wzdłuż jego zachodniej granicy. Hałas przemysłowy związany z planowanym zagospodarowaniem przedmiotowych terenów nie jest kształtowany w sposób identyczny dla wszystkich zakładów. Wynika to z przedmiotu wykonywanej działalności, warunkującego dobór maszyn i urządzeń generujących hałas, poziom izolacji hal produkcyjnych oraz charakter prowadzonych procesów technologicznych. Na obszarze opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego planuje się inwestycje o takim charakterze, a potencjalne źródła hałasu, poza wspomnianym już powyżej hałasem komunikacyjnym, będą obejmowały dodatkowo hałas generowany na skutek prowadzonej działalności usługowej. Obiekty usługowe nie należą do szczególnie uciążliwych, zatem nie prognozuje się, że będą one stanowić elementy istotne w kontekście pogorszenia warunków akustycznych pobliskich terenów.

Promieniowanie jonizujące i elektromagnetyczne

Istotnym elementem uwarunkowań środowiskowych są również gazociągi wysokoprężne i stacje redukcyjne gazu, a także linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia, w tym linie najwyższych napięć. Na obszarze objętym projektem planu miejscowego odnotowano przebieg napowietrznej linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia.

Dopuszczalne poziomy elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego dla pól stałych oraz zmiennych o częstotliwości 50 Hz i o częstotliwości od 0,001 do 300 000 MHz zostały określone w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

W środowisku pola elektryczne o natężeniach przekraczających 1kV/m występują w otoczeniu napowietrznych linii przesyłowych o napięciu 220 kV i 400 kV, a także w niewielkim obszarze pod liniami 110 kV. Należy jednak podkreślić, iż na terenie kraju wszystkie linie przesyłowe projektowane są w takich sposób, aby natężenia pól wokół linii elektroenergetycznych były znacznie poniżej poziomów dopuszczalnych. W granicach planu

nie znajduje się żaden BTS. Wg specjalistów, stacje bazowe telefonii komórkowej nie wpływają negatywnie na stan zdrowia ludności oraz na środowisko.

3. Uwarunkowania ekofizjograficzne

W celu ograniczenia uciążliwości dla środowiska zagospodarowania oraz ograniczenia lub eliminacji niekorzystnych dla środowiska działań zaleca się uwzględnienie następujących ograniczeń i uwarunkowań wynikających z walorów przyrodniczych i krajobrazowych terenów gminy oraz obowiązujących przepisów odrębnych i szczegółowych.

- **W zakresie ochrony klimatu akustycznego:**
 - zaleca się stosowanie pasów zieleni izolacyjnej w pobliżu terenów zabudowy oraz wzdłuż istniejących oraz planowanych dróg, dla których ruch pojazdów jest wzmożony;
 - oddalenie zabudowy od ciągów komunikacyjnych.
- **W zakresie ochrony środowiska gruntowo – wodnego:**
 - zaleca się wprowadzenie zakazu odprowadzania ścieków bezpośrednio do gruntu lub wód powierzchniowych, z wyłączeniem wód opadowych lub roztopowych, nie pochodzących z powierzchni zanieczyszczonych;
 - wody opadowe z nawierzchni terenów utwardzonych, zanieczyszczone substancjami ropopochodnymi lub zawiesinami, powinny być ujmowane i oczyszczone przed odprowadzeniem ich do odbiornika;
 - zaleca się retencjonowanie czystych wód opadowych i wykorzystywanie ich do nawodnień terenów zieleni.
- **W zakresie ochrony powietrza atmosferycznego:**
 - zaleca się dopuszczenie lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii;
 - dla nowej zabudowy wskazane jest stosowanie instalacji grzewczych nie powodujących znaczącego zanieczyszczenia środowiska – proponuje się wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, stosowania kotłowni działających na proekologiczne paliwa (olej, gaz, biomasa) oraz zastosowanie urządzeń o wysokiej sprawności i niskiej emisyjności;
 - zaleca się wykorzystanie zieleni wysokiej przydrożnej do częściowego pochłaniania zanieczyszczeń komunikacyjnych.
- **W zakresie ochrony walorów krajobrazowych i przyrodniczych:**

- dla terenów zabudowy powinno się określić minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej;
- należy kształtować zabudowę (intensywność, wysokość, kierunki położenia) z zachowaniem dobrych warunków przewietrzania obszaru oraz w sposób możliwie zwarty, zapobiegający fragmentacji krajobrazu;
- zaleca się zachowanie istniejących zadrzewień przydrożnych, konieczna jest ich pielęgnacja i uzupełnienie;
- należy uwzględniać szczególną dbałość o środowisko i walory krajobrazu lokalnego oraz powinno się zachować ciągłość powiązań gminnych obszarów cennych przyrodniczo z zewnętrznymi układami przyrodniczymi, w tym terenami chronionymi.

IV. ANALIZA USTALEŃ PLANU MIEJSCOWEGO

1. Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Ustalenia planu znajdują się w czterech rozdziałach: **Rozdział I** – Przepisy ogólne, **Rozdział II** – Ustalenia ogólne dla wszystkich obszarów objętych planem miejscowym, **Rozdział III** – Ustalenia szczegółowe, dotyczące przeznaczenia terenów oraz linii rozgraniczających tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania, zasad kształtowania zabudowy oraz wskaźników zagospodarowania terenów, **Rozdział IV** – Przepisy przejściowe i końcowe.

W planie wskazano siedem przeznaczeń terenów, wydzielonych na rysunku liniami rozgraniczającymi:

- a) teren usług, oznaczony symbolem **U**;
- b) teren usług lub produkcji, oznaczony symbolem **U/P**;
- c) teren drogi głównej, oznaczony symbolem **KDG**;
- d) teren drogi zbiorczej, oznaczony symbolem **KDZ**;
- e) teren drogi lokalnej, oznaczony symbolem **KDL**;
- f) teren drogi dojazdowej, oznaczony symbolem **KDD**;
- g) teren parkingu lub zieleni urządzonej, oznaczony symbolem **KOP/ZP**.

Na rysunku planu przedstawiono jako **obowiązujące ustalenia planu**: granicę obszaru objętego miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, linię rozgraniczającą tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania, nieprzekraczalną linię zabudowy oraz przeznaczenie terenu opisane symbolem literowo-cyfrowym. Dodatkowo przedstawiono oznaczenia, które mają charakter informacyjny, lub przedstawiają w formie graficznej informacje i ograniczenia w zagospodarowaniu terenów wynikające z przepisów odrębnych, tj. przebieg linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia oraz strefy ochrony sanitarnej od cmentarza 50 m i 150 m.

W zakresie **ochrony i kształtowania ładu przestrzennego** ustalono m. in. zasady lokalizacji nowych budynków przy zachowaniu określonych na rysunku planu miejscowego nieprzekraczalnych linii zabudowy, ich przebudowy, nadbudowy, rozbudowy czy remontu, a także zakaz lokalizacji usług handlu wielkopowierzchniowego.

W zakresie **ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu** ustalono zakaz lokalizacji zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnych awarii przemysłowych, zakaz lokalizacji zabudowy usługowej, podlegającej ochronie akustycznej w rozumieniu przepisów odrębnych i zakaz budowy obiektów do termicznego przetwarzania odpadów oraz obiektów przeznaczonych do składowania odpadów. Przez wzgląd na projektowane przeznaczenia

terenów dopuszczono natomiast przedsięwzięcia potencjalnie znacząco oddziaływujące na środowisko.

Z uwagi na strefę ochrony sanitarnej od cmentarza, wskazanej na rysunku planu, a także sąsiedztwo terenów kolejowych, w granicach obszaru objętego planem miejscowym obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu terenów wynikające z przepisów odrębnych.

W zakresie **ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków** w przypadku odkrycia zabytku archeologicznego w granicach obszaru objętego planem miejscowym obowiązują ograniczenia i sposób postępowania wynikający z przepisów odrębnych.

W zakresie **wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych** ustalono obowiązek zagospodarowania terenu i kształtowania nawierzchni ulic, chodników i placów w sposób umożliwiający korzystanie osobom niepełnosprawnym, na zasadach ustalonych w przepisach odrębnych.

W zakresie **szczegółowych zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości** nie wyznaczono terenów wymagających przeprowadzenia scalań i podziałów nieruchomości; w przypadku przeprowadzenia procedury scalania i podziału nieruchomości ustalono: minimalną powierzchnię nowo wydzielonych działek, minimalną szerokość frontu działki, a także kąt położenia granic działek w stosunku do linii rozgraniczających z drogą.

W **zakresie komunikacji** ustalono m. in. obsługę komunikacyjną obszaru poprzez drogi publiczne zlokalizowane w granicach obszaru objętego planem miejscowym powiązane z zewnętrznym układem komunikacyjnym; dopuszczono realizację dojazdów i dojazdów powiązanych z drogami publicznymi; ustalono obowiązek zapewnienia odpowiedniej liczby miejsc postojowych oraz ich formę, w tym dla pojazdów wyposażonych w kartę parkingową.

W zakresie **infrastruktury technicznej** ustalono obsługę obszaru z sieci istniejących i projektowanych, z dopuszczeniem budowy, przebudowy, rozbudowy, likwidacji bądź przełożenia istniejących sieci dystrybucyjnych i urządzeń infrastruktury technicznej; określono kwestie dotyczące zaopatrzenia w wodę, odprowadzania ścieków, odprowadzania wód opadowych i roztopowych, zaopatrzenia w energię elektryczną, telekomunikacji, zaopatrzenia w gaz, zaopatrzenia w ciepło i gospodarki odpadami.

Ustalono również **stawkę procentową**, służącą naliczeniu opłaty, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w wysokości 15%.

2. Analiza i ocena wpływu rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych na środowisko

Teren będący przedmiotem opracowania zlokalizowany jest w sąsiedztwie ścisłego centrum miasta Kalisza i obejmuje część osiedla Rypinek, którego charakter można określić jako produkcyjny, z istotnym udziałem usług towarzyszących. Obszar objęty projektem planu miejscowego ograniczony jest od strony zachodniej i południowej terenem kolejowym, bezpośrednio stykającym się z granicą opracowania. Od wschodu natomiast wyznacza go przebieg ważnego szlaku komunikacyjnego – Drogi Wojewódzkiej Nr 450. Obszar opracowania projektu planu miejscowego obejmuje fragment miasta o łącznej powierzchni około 84,7 ha.

W jego obrębie wyznaczono siedem przeznaczeń terenów: teren usług, teren usług lub produkcji, teren drogi głównej, teren drogi zbiorczej, teren drogi lokalnej, teren drogi dojazdowej, teren parkingu lub zieleni urządzonej.

Jeśli chodzi o obecny stan zagospodarowania, teren charakteryzuje się stosunkowo rozproszoną zabudową, zlokalizowaną przede wszystkim wzdłuż głównego ciągu komunikacyjnego, tj. Drogi Wojewódzkiej Nr 450, a także w północnej części obszaru. Jest to w głównej mierze zabudowa o charakterze usługowo-produkcyjnym, odpowiadająca przeznaczeniu terenów określonymu w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego przyjętym Uchwałą Nr V/61/2003 Rady Miejskiej Kalisza z dnia 27 marca 2003 roku w sprawie „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu „REGIONALNEJ STREFY GOSPODARCZEJ - RYPINEK”. Pozostałą część obszaru stanowią póki co niezainwestowane tereny rolne, porośnięte pojedynczymi zbiorowiskami skąpej, niskiej roślinności, z niewielkim udziałem rzadkich skupisk drzew. Dodatkowo po zachodniej stronie obszaru, bliżej terenu kolejowego, znajdującego się tuż za granicą planu, zlokalizowane są pojedyncze budynki mieszkalne. Część terenu objętego granicą planu jest już w pewnym stopniu zurbanizowana, natomiast obszary przeznaczone pod przyszłą zabudowę będą stanowiły naturalną kontynuację zabudowy istniejącej, co stanowi nieodłączny warunek dalszego rozwoju miasta. Środowisko przyrodnicze obszaru można określić jako pozbawione wyjątkowo cennych walorów, zarówno pod względem roślinności, jak i świata zwierzęcego. Jest to teren, który porasta głównie roślinność niska, łąkowa oraz charakterystyczna dla terenów pól uprawnych, a także pojedyncze drzewa. Tego typu ekosystemy zamieszkiwane są przez pospolite gatunki zwierząt, takie jak myszy, krety, zające czy ślimaki, które posiadają zdolność adaptacji do zmiennych warunków. Dodatkowo, obszar opracowania porasta zielen przydomowa, typowa dla terenów mieszkaniowych oraz przeznaczonych pod funkcje związane bezpośrednio z mieszkalnictwem, np. usługi. Niemniej

jednak, część terenów zielonych, które funkcjonują w naturalnym, nieprzekształconym przez człowieka stanie, została zabezpieczona ustaleniami projektowanego planu miejscowego, który ustala minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej, który musi zostać zachowany w przypadku realizacji przyszłych inwestycji na przedmiotowym terenie.

Zgodnie ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kalisza, przyjętym uchwałą Nr XIV/215/2019 Rady Miasta Kalisza z dnia 26 września 2019 r., obszar opracowania zlokalizowany jest w całości w strefie aktywności gospodarczej – D. Jako kierunki zagospodarowania Studium wskazuje w tym fragmencie tereny zabudowy usługowej U, w ramach której dopuszczono zabudowę usługową i nieuciążliwą działalność produkcyjną, rzemieślniczą oraz usługowo-produkcyjnej U/P, w ramach której dopuszczono zabudowę usługową, zabudowę produkcyjną, a także składy i magazyny.

Celem stworzenia niniejszego projektu była przede wszystkim konieczność korekty układu komunikacyjnego będącego w stanie zagwarantować jak najbardziej efektywną obsługę całego terenu, względem obowiązującego planu miejscowego. Proponowane rozwiązania projektowe uwzględniają dalszy rozwój funkcji usługowych oraz usługowo-produkcyjnych na całym obszarze, nie wprowadzając znaczących zmian w kontekście przeznaczeń. Jedynym wyjątkiem jest rezygnacja z dopuszczonej w planie obowiązującym zabudowy mieszkaniowej towarzyszącej usługom, co w kontekście charakteru całego osiedla jest korzystnym posunięciem w ramach zakładanej kontynuacji obecnego zagospodarowania.

Plan wypełnia dyspozycje ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym formułując, w aspekcie ładu przestrzennego, parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zasady zagospodarowania terenu. Ustalenia planu zawierają rozwiązania mające na celu ograniczenie negatywnego oddziaływania potencjalnych inwestycji na tym terenie. Plan określa wymagane parametry, takie jak wskaźnik nadziemnej intensywności zabudowy, jej wysokość oraz maksymalny udział powierzchni zabudowy, uwzględniając uwarunkowania otoczenia. Ustala minimalną powierzchnię biologicznie czynną, która została dostosowana do warunków panujących na danym obszarze, charakteru jego zagospodarowania, planów związanych z potencjalnymi inwestycjami w przyszłości, a także parametrów wyznaczonych dla obszarów sąsiednich.

Projekt planu wskazuje na **ograniczenia w zagospodarowaniu** wynikające z lokalizacji terenów kolejowych w sąsiedztwie obszaru opracowania, a także stref ochrony sanitarnej od cmentarza (50 m i 150 m).

Do produkcji energii elektrycznej dopuszczono budowę urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii. Ustalenia planu nie regulują szczegółowo rodzaju dopuszczalnego

paliwa oraz wskaźników emisyjnych zastosowanych urządzeń grzewczych. Nie jest to przedmiotem planowania przestrzennego, a przepisów odrębnych. Zastosowanie niskoemisyjnych czynników grzewczych oraz źródeł odnawialnych pozwoliłoby jednakże zredukować ilość zanieczyszczeń na terenach zurbanizowanych i korzystnie wpłynęłoby na jakość powietrza atmosferycznego.

W zakresie **odprowadzania ścieków sanitarnych** dopuszczono odprowadzanie ścieków do oczyszczalni ścieków poprzez sieć kanalizacji sanitarnej, ustalono obowiązek podczyszczenia i doprowadzenia ścieków przemysłowych przed odprowadzeniem ich do sieci kanalizacji sanitarnej do stanu gdzie skład ścieków będzie zgodny z obowiązującymi przepisami odrębnymi, dopuszczono odprowadzanie ścieków, w tym przemysłowych, do szczelnych zbiorników na ścieki, a także budowę przepompowni ścieków.

W zakresie **odprowadzania wód opadowych i roztopowych** dopuszczono retencjonowanie wód opadowych, a także odprowadzanie ich do kanalizacji deszczowej oraz budowę przepompowni wód opadowych oraz separatorów.

Usytuowanie obszaru opracowania w strefie aktywności gospodarczej, w której dopuszczono lokalizację zabudowy o charakterze produkcyjnym (w tym składów i magazynów) oraz usług i terenów komunikacyjnych sprawia, iż ustalenia planu pozwalają na rozwój obszaru przy zachowaniu całkowitej spójności funkcjonalnej. W projekcie planu zawarto zapisy przyczyniające się do możliwie najskuteczniejszej ochrony środowiska, jednocześnie pozwalając na sukcesywny rozwój miasta. Ponadto, korzystny z punktu widzenia środowiska przyrodniczego miasta Kalisza jest przede wszystkim fakt, że opracowywany projekt planu ulokowany jest w terenie nie odznaczającym się szczególnie cennymi uwarunkowaniami pod względem bioróżnorodności – brak obszarów Natura 2000, pomników przyrody, zgrupowań roślinności wysokiej czy korytarzy ekologicznych.

3. Analiza i ocena wpływu na poszczególne komponenty środowiska we wzajemnym powiązaniu

Wpływ na glebę i powierzchnię ziemi

Tereny objęte planem są obecnie częściowo zainwestowane. Obecny stan obszaru można scharakteryzować jako przestrzeń, na której zabudowa kształtuje się w sposób nierównomierny, tj. lokalizowana jest głównie wzdłuż głównego ciągu komunikacyjnego – Drogi Wojewódzkiej Nr 450. Plan dopuszcza rozwój zabudowy o funkcjach usługowej oraz usługowo-produkcyjnej, jako kontynuację stanu istniejącego. Zainwestowanie obszaru o tak dużej powierzchni spowoduje zmniejszenie udziału powierzchni biologicznie czynnej, a tym

samym w sporym stopniu ograniczy przepuszczalność gleb. To samo dotyczy budowy nowych, utwardzonych dróg, mających na celu uporządkowanie systemu komunikacyjnego tego fragmentu terenu i powiązanie obszaru z pozostałą częścią miasta, zapewniając tym samym sprawną i efektywną obsługę komunikacyjną przyszłych inwestycji. Przekształcenia rzeźby terenu w wyniku prowadzonych prac ziemnych przygotowujących tereny pod lokalizację nowej zabudowy będą trwałe lecz umiarkowane pod względem intensywności, głównie dotyczące prac budowlanych, które mogą stanowić zagrożenie zanieczyszczenia gleby substancjami szkodliwymi (zwłaszcza podczas fazy realizacyjnej). Przez wzgląd na fakt, iż obszar opracowania stanowi niewielki fragment w odniesieniu do powierzchni całego miasta, negatywne oddziaływanie na powierzchnię ziemi będzie miało wyłącznie charakter lokalny i nie wpłynie na znaczne pogorszenie warunków glebowych. W celu minimalizacji niepożądanych skutków realizacji założeń planu, w przypadku każdego z przeznaczeń ustalonych dla poszczególnych terenów zastosowano zapisy zabezpieczające odpowiednio dostosowane do funkcji minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej.

Prognozuje się umiarkowany wpływ ustaleń planu na gleby i powierzchnię ziemi, jednakże wpływ ten będzie jednocześnie możliwie maksymalnie ograniczony poprzez realizację ustaleń planu.

Wpływ na wody powierzchniowe i podziemne

Obecnie na obszar opracowania składają się tereny częściowo zagospodarowane. Istotną kwestią jest zatem realizacja systemu odprowadzania wód opadowych, w przypadku powstawania nowej zabudowy (w przypadku analizowanego planu usługowej i usługowo-produkcyjnej). W tym wypadku plan uwzględnia to zagrożenie, stosując odpowiednie zapisy przewidujące ujęcie w przyszłości w system kanalizacji deszczowej i sanitarnej. Zabudowa i zabetonowanie dość dużego fragmentu terenu będą prowadziły do ograniczenia zasilania wód gruntowych i mogą zwiększyć przepływ w okolicznych ciekach, co może stworzyć potencjalne zagrożenie w przypadku wystąpienia opadów nawałnych. Ustalenia planu co prawda zobowiązują do retencjonowania czystych wód opadowych, ale stwarzają możliwość ich gromadzenia, ale także do naturalnego ich wsiąkania w podłoże dzięki określonej minimalnej powierzchni działki biologicznie czynnej, która docelowo uchroni grunt przed nadmiernym przesuszaniem i poprawi bilans wód gruntowych. Prowadzenie działalności o charakterze usługowym i usługowo-produkcyjnym w związku z planowanym zagospodarowaniem stwarza również ryzyko zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych, jednak stosowanie się do zapisów planu uwzględniających kwestię

odprowadzania ścieków sanitarnych powinno w znacznym stopniu zapobiec negatywnym konsekwencjom procesów przemysłowych.

Na obszarze planu nie powinno dochodzić do przenikania zanieczyszczeń do występujących w obszarze gminy wód podziemnych. Mogą wystąpić umiarkowane zanieczyszczenia wód w obrębie terenu, na którym dopuszczono działalność produkcyjną. Stosowanie ustaleń planu oraz przepisów odrębnych będzie skutkowało neutralizacją lub ograniczeniem uciążliwości powstających w granicach obszaru.

Wpływ na powietrze atmosferyczne

Na obszarze planu dopuszcza się zaopatrzenie w ciepło w oparciu o sieć ciepłowniczą lub indywidualne źródła ciepła. Planowana realizacja terenów zabudowy może powodować wzrost emisji zanieczyszczeń do atmosfery, wynikający z indywidualnych źródeł ciepła, jednakże dopuszcza także ujęcie w system ciepłowniczy. W obrębie terenów usługowych i usługowo-produkcyjnych może wystąpić zwiększona emisja zanieczyszczeń związana z charakterem prowadzonej działalności, co w efekcie będzie skutkowało pogorszeniem jakości powietrza. Dodatkowo nieuniknione będzie zwiększenie intensywności ruchu samochodowego w obrębie obszaru opracowania, w wyniku dojazdu do planowanych inwestycji. Należy zatem spodziewać się powstawania zwiększonej kumulacji zanieczyszczeń, w porównaniu do stanu obecnego, kiedy analizowany obszar jest w dużej mierze niezainwestowany.

Prognozuje się umiarkowany wpływ na jakość powietrza ustaleń projektu planu. Ustalenia planu umożliwiają jednak podjęcie działań, które przyczynią się do ograniczenia emisji zanieczyszczeń, a tym samym negatywnego oddziaływania na środowisko.

Wpływ na klimat akustyczny

Przez obszar opracowania przebiega linia kolejowa, a także Droga Wojewódzka Nr 450, będące istotnymi szlakami komunikacyjnymi w kontekście funkcjonowania całego miasta, a także regionu. Ich obecność generuje wzmożony ruch pociągów i pojazdów samochodowych, odpowiadający za wyższy poziom hałasu na terenach zlokalizowanych w najbliższej odległości. Sam obszar opracowania wskazujący nowe tereny zabudowy usługowej i usługowo-produkcyjnej, będzie pośrednio generował zwiększony ruch samochodowy w obrębie projektowanych, a także pobliskich dróg – w fazie prac budowlanych poprzez maszyny budowlane, a następnie poprzez eksploatację infrastruktury komunikacyjnej, mającej stworzyć w przyszłości uporządkowany system obsługi

komunikacyjnej. Obszar opracowania – w skali całego miasta – stanowi stosunkowo nieduży wycinek terenu, w związku z czym nie należy spodziewać się szczególnie dużej zmiany w tym aspekcie. Z pewnością można ten efekt ograniczyć poprzez modernizację nawierzchni dróg dojazdowych oraz wewnętrznych. Podnosząc bowiem ich jakość, można znacząco ograniczyć generowany hałas, a także zapobiec konieczności wykonywania dodatkowych prac remontowych w przyszłości. Same tereny o funkcji usługowej i usługowo-produkcyjnej znajdują się w znacznej odległości od zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, należy zatem zakładać, iż ewentualne zanieczyszczenie hałasem w wyniku prowadzonej działalności będzie niewielkie, a ze względu na lokalny charakter nie spowoduje znaczących uciążliwości względem obecnych i przyszłych mieszkańców okolicznych terenów.

Projektowane tereny zabudowy usługowej i usługowo-produkcyjnej, a także projektowane ciągi komunikacyjne oraz ruch samochodowy z nimi związany przyczynią się do pogorszenia klimatu akustycznego w okolicy, aczkolwiek uciążliwość generowana przez tereny przeznaczone pod zainwestowanie oraz infrastrukturę komunikacyjną może osiągnąć co najwyżej stopień umiarkowany.

Wpływ na różnorodność biologiczną, świat roślinny i zwierzęcy oraz obszary chronione, w tym Natura 2000

W granicach planu brak jest istniejących oraz projektowanych obszarów sieci Natura 2000 oraz innych form ochrony przyrody, których na obszarze miasta Kalisza występuje niewiele. Obszar opracowania pozbawiony jest krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym województwa wielkopolskiego. Tereny przeznaczone pod zainwestowanie nie sąsiadują z obszarami szczególnie cennymi przyrodniczo czy też mającymi duże znaczenie dla gminy pod względem zachowania bioróżnorodności.

Wprowadzenie zabudowy na pozostałe, dotychczas niezainwestowane tereny, nie będzie wymagało pozbywania się roślinności, ponieważ w miejscach tych brak jest zbiorowisk odznaczających się szczególnie cenną wartością przyrodniczą, np. wysokich drzew o wyjątkowym znaczeniu dla ekosystemu miasta. Dominuje głównie roślinność niska, przydomowa, a także charakterystyczna dla gruntów rolnych. Atutem będzie zachowanie odpowiedniego odsetka powierzchni biologicznie czynnej (co stanowi ustalenie mpzp). Gatunki zwierząt, które zasiedlają obecnie tereny pól i łąk, a skutek realizacji ustaleń planu miejscowego będą stopniowo przekształcane, spowoduje ich zanik. Nastąpi to poprzez pozbawienie ich odpowiednich warunków bytowania, odpowiadających ich indywidualnym

potrzebom. Skala szkód ze względu na wielkość obszaru opracowania będzie stosunkowo niewielka.

Prognozuje się nieznaczne oddziaływanie części terenów objętych planem miejscowym na świat zwierzęcy i roślinny oraz różnorodność biologiczną.

Wpływ na klimat lokalny

Projektowana zabudowa może powodować umiarkowany wpływ na klimat lokalny, szczególnie w odniesieniu do zaburzeń pola wiatru oraz emisji ciepła. Projektowana zabudowa ma docelowo pełnić funkcje produkcyjne oraz usługowe, więc z uwagi na dość zwarty charakter może potencjalnie ograniczyć przewietrzanie i tym samym prowadzić do rozwoju wyspy ciepła w skali lokalnej. Oddalenie od terenów charakteryzujących się dużą intensywnością zabudowy i otwarte otoczenie będzie korzystnie wpływać na warunki bioklimatyczne.

Prognozuje się umiarkowany wpływ na klimat lokalny.

Wpływ na krajobraz, zabytki i zasoby naturalne

Plan wprowadza ustalenia w zakresie kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, wprowadzając ograniczenia w zakresie skali zabudowy, tj. ograniczając wysokość budynków, powierzchnię i intensywność zabudowy. Lokalizacja zabudowy usługowej i usługowo-produkcyjnej na obszarze do tej pory częściowo zainwestowanym, zlokalizowanym w sąsiedztwie zabudowy o podobnych funkcjach będzie miała nieznaczny wpływ na lokalny krajobraz, w porównaniu ze stanem obecnym.

Na terenie planu brak jest stanowisk archeologicznych czy obiektów zabytkowych, wymagających ochrony.

Prognozuje się nieznaczny wpływ ustaleń planu na lokalny krajobraz.

Wpływ na zdrowie i życie ludzi

Obszar planu obecnie stanowią tereny częściowo zainwestowane, natomiast planowany rozwój zabudowy spowoduje potencjalnie umiarkowane, lokalne oddziaływania związane m.in. z emisją zanieczyszczeń powietrza, emisją hałasu czy ograniczeniem powierzchni otwartych. Może to przyczynić się do pogorszenia warunków bytowych mieszkańców pobliskich terenów, na których już obecnie zlokalizowana jest zabudowa mieszkaniowa, a w przyszłości z pewnością nastąpi jej rozrost. Należy jednak zwrócić uwagę na działania takie jak zachowanie terenów zieleni, które pomogą w pewnym stopniu

ograniczyć negatywne skutki rozwoju zabudowy i pozwolą okolicznym mieszkańcom gminy prowadzić spokojne i pozbawione uciążliwości życie.

Prognozuje się umiarkowany wpływ planowanego zainwestowania terenu na zdrowie i życie ludzi.

V. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ OGRANICZAJĄCYCH NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO ORAZ ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH

Ustalenia analizowanego planu miejscowego są wynikiem kompromisu pomiędzy wymogami ochrony środowiska i życia człowieka, a koniecznością rozwoju urbanistycznego i ekonomicznego miasta. Zaprezentowane rozwiązania są zgodne z ustawodawstwem odrębnym, dokumentami planistycznymi obowiązującymi na terenie miasta i wykorzystują instrumenty planistyczne służące do zrównoważonego rozwoju terenów zurbanizowanych. Ustalenia planu obejmują ochronę terenów istotnych przyrodniczo i zawierają rozwiązania korzystne dla środowiska, dlatego prognoza nie prezentuje rozwiązań alternatywnych do proponowanych w ustaleniach projektu planu uznając, że zaproponowane ustalenia są najkorzystniejsze dla środowiska w kontekście istniejących uwarunkowań i kierunków rozwoju miasta.

W ustaleniach planu zawarto rozwiązania korzystne dla ograniczenia negatywnego wpływu planowanego zagospodarowania na środowisko przyrodnicze i na ludzi, określając maksymalną wysokość zabudowy oraz uwzględniając powierzchnię biologicznie czynną. Niewątpliwie ograniczenia można wprowadzić także niezależnie od ustaleń planu na etapie realizacji inwestycji i wykraczających poza obszar opracowania. Mogą to być na przykład:

- remont nawierzchni sąsiadujących dróg z gruntowych na bitumiczne,
- ograniczenie oddziaływania akustycznego zapewnione poprzez zawężenie czasu pracy do pory dziennej oraz stałą kontrolę sprzętu i utrzymywanie go w dobrym stanie technicznym,
- ograniczenie odcieków substancji ropopochodnych z maszyn budowlanych do gruntu poprzez stałą konserwację i monitoring (przed pracą i po pracy, ze szczególnym zwróceniem uwagi na układy paliwowe). Dodatkowo, umiejscowienie bazy sprzętu na zabezpieczonym i odpowiednio przygotowanym na ten cel gruncie.

Za alternatywne rozwiązanie z pewnością można uznać także brak realizacji planu, co jednak jest sprzeczne z rozwojem miasta i potrzebami zgłaszanymi przez jego władarzy oraz mieszkańców. Biorąc pod uwagę aspekty środowiskowe, obszar opracowania planu miejscowego jest w całości położony na terenie miasta, charakteryzującym się znacznym stopniem urbanizacji. W związku z powyższym nie istnieje bezpośrednie zagrożenie wystąpieniem niekorzystnych skutków realizacji jego ustaleń względem poszczególnych

komponentów przyrodniczych składających się na ekosystem Kalisza. Pozostawienie dotychczasowego przeznaczenia terenu będzie wiązało się niejako z zaprzepaszczeniem jego niewątpliwego potencjału i rezygnacją z wielu korzyści, które stanowią będą następstwa jego wdrożenia – zarówno w kontekście rozwoju najbliższej okolicy, jak i całego miasta. Brak odpowiedniego zagospodarowania rzeczonych terenów, szczególnie w kwestii konieczności wyznaczenia spójnego systemu komunikacyjnego, a także rozwoju przedmiotowych obszarów pod kątem aktywności gospodarczej pozbawi miasto możliwości efektywnego zarządzania nimi, co stanowić będzie zaprzeczenie współczesnej definicji planowania przestrzennego. Z drugiej strony – należy spodziewać się, iż obszar o tak dużym potencjale rozwojowym, szczególnie pod względem zapotrzebowania na obiekty usługowe i produkcyjne, będzie mimo wszystko podlegał stopniowej urbanizacji. Wdrożenie planu miejscowego pozwoli zatem na zachowanie harmonii i wypracowanie optymalnych rozwiązań w kwestii układu urbanistycznego, adaptacji do zmian klimatu czy też wykorzystania potencjału terenów inwestycyjnych. Wszystkie te czynniki ostatecznie przełożą się na kontrolowany rozwój miasta i polepszenie warunków bytowych jego mieszkańców, unikając niepożądanego oddziaływania.

VI. METODY ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIENÍ PROJEKTU PLANU

Przewidywane metody analizy realizacji postanowień projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod kątem wpływu na środowisko mogą się odnosić do:

1. oddziaływania projektowanego zagospodarowania terenu,
2. przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, ustaleń dotyczących wyposażenia w infrastrukturę techniczną, ochrony i kształtowania środowiska oraz ładu przestrzennego, ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków.

Ad. 1. W zakresie oddziaływania projektowanego zagospodarowania terenu na środowisko:

- w odniesieniu do przedsięwzięć, dla których wydano decyzję o uwarunkowaniach środowiskowych, obowiązywać będzie monitoring środowiska w zakresie i metodach określonych w wydanej decyzji,
- w odniesieniu do pozostałych terenów może to być monitoring państwowy środowiska, prowadzony przez odpowiednie organy administracji państwowej, powołane do badania stanu środowiska,
- w przypadku skarg mieszkańców na uciążliwość działalności prowadzonej w oparciu o uchwalony plan, analizę realizacji mpzp i badanie skażenia środowiska powinien przeprowadzić odpowiedni organ administracji samorządowej.

Ad.2. Zakres realizacji ustaleń mpzp powinien obejmować okresowe przeglądy zainwestowania obszaru i realizacji mpzp, wykonywane przez administrację samorządową na potrzeby oceny prowadzonej polityki przestrzennej. Częstotliwość okresowych przeglądów powinna być zgodna z przepisami szczególnymi (ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym).

Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu:

- rejestrowanie wniosków o sporządzenie miejscowych planów lub ich zmianę, gromadzenie materiałów z nimi związanych,
- ocena zgodności wydanych decyzji i pozwoleń budowlanych z projektem,
- ocena warunków i jakości klimatu akustycznego wykonywanaraz na 4 lata,

- w zakresie monitoringu poszczególnych elementów środowiska odpowiedzialne są jednostki i instytucje związane z gospodarką wodną, zarządy dróg, starostwa powiatowe, urzędy wojewódzkie, a w zakresie ochrony środowiska Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska oraz jednostki wspomagające, zatrudniające ekspertów w dziedzinie ochrony środowiska, np. IMGW, RZGW i inne. Zgodnie z art. 10 Dyrektywy 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w celu uniknięcia powielania monitoringu raporty o stanie i jakości poszczególnych elementów środowiska powinny być przekazywane do gminy.

Pełna analiza skutków realizacji postanowień miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego powinna uwzględniać zachodzące zmiany ilościowe oraz jakościowe. Badaniu jakości środowiska przyrodniczego służy regularny monitoring poszczególnych jego komponentów. Analiza porównawcza wyników przeprowadzonych w ramach monitoringu pomiarów i obserwacji powinna być podstawową metodą analizy skutków realizacji ustaleń planu. Do prowadzenia monitoringu środowiska zobligowane są państwowe organy monitoringu środowiska. Sposoby prowadzenia pomiarów oraz ich częstotliwość określają dla poszczególnych elementów środowiska przepisy odrębne.

VII. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zgodny jest z zapisami Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego i Audytu krajobrazowego województwa wielkopolskiego oraz z ustaleniami obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kalisza.

Dla projektu planu istotne z punktu widzenia ochrony środowiska są priorytety wynikające z dokumentów ustanowionych na szczeblu rządowym, samorządowym, porozumień międzynarodowych oraz dokumentów i dyrektyw Unii Europejskiej.

Do najważniejszych dokumentów zaliczyć należy:

- Wstępny Projekt Narodowego Planu Rozwoju 2007 – 2015,
- Krajową Strategię Rozwoju Regionalnego 2030,
- Dyrektywy Unii Europejskiej:
 1. 98/83/UE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wód przeznaczonych do spożycia przez ludzi,
 2. Dyrektywy Ramowej UE dotyczącej wody, przyjętej w 1997 r.,
 3. Dyrektywy 98/15/EC z 27 lutego 1998 r. dot. wprowadzania zanieczyszczeń do wód,
 4. Dyrektywy Ramowej w sprawie ogólnych zasad gospodarowania odpadami 75/442/EWG z 15 lipca 1975 r., Dyrektywy 9/31 WE w sprawie odpadów niebezpiecznych,
 5. Dyrektywy 43/92 EEC z 21 maja 1992 r. (z późn. zm.) w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory oraz Dyrektywy 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979 r. o ochronie ptaków, będąca podstawą tworzenia Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000.

Dokumentami rangi międzynarodowej o charakterze przestrzennym, stanowiącymi podstawę do formułowania celów ochrony środowiska w programach krajowych są konwencje międzynarodowe przyjęte przez stronę polską, m. in.:

- Konwencja Ramsarska o obszarach wodno-błotnych z 1971 r. ratyfikowana przez Polskę w 1978 r. Celem konwencji jest ochrona i zrównoważone

użytkowanie wszystkich mokradeł poprzez działania na szczeblu krajowym i lokalnym oraz współpraca międzynarodowa;

- Konwencja Genewska w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza ratyfikowana przez Polskę w 1985 r. Celem strategicznym jest ochrona ludzi i środowiska przed zanieczyszczeniem powietrza przez ograniczenie emisji i zapobieganie zanieczyszczeniom, w tym transgranicznemu zanieczyszczeniu powietrza na dalekie odległości;
- Konwencja Berneńska o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych ratyfikowana przez Polskę w 1996 r. Szczególny nacisk położono tu na ochronę gatunków zagrożonych i ginących, włączając w to zagrożone i ginące gatunki wędrowne;
- Konwencja z Rio de Janeiro o ochronie różnorodności biologicznej podpisana w 1993 r., ratyfikowana przez Polskę w 1996 r. Państwa członkowskie są odpowiedzialne za utrzymanie swojej różnorodności biologicznej oraz zrównoważone wykorzystanie swoich zasobów biologicznych. Celem konwencji jest ochrona różnorodności biologicznej, zrównoważone użytkowanie elementów różnorodności biologicznej. Jedną z metod ochrony jest ochrona in-situ – w miejscu naturalnego występowania danego elementu np. ustanawiając obszary chronione, na których muszą być podjęte działania w celu ochrony różnorodności biologicznej;
- Ramowa konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatycznych z Kioto. Protokół z Kioto precyzował zadania stron Konwencji, w tym Polski, w zakresie ograniczenia antropogenicznych oddziaływań na klimat Ziemi, w szczególności zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych;
- Ramowa Dyrektywa Wodna 2000/60/WE z dnia 23 października 2000 r., której celem jest osiągnięcie dobrego stanu wód do 2015 r.

Ponadto cele planu uwzględniają zapisy dokumentów strategicznych o randze krajowej. Są to między innymi:

- „Polityka ekologiczna państwa 2030”, która ma zapewnić bezpieczeństwo ekologiczne Polski oraz wysoką jakość życia mieszkańców. Wskazuje cele główne i cele szczegółowe, które mają być realizowane przez projekty strategiczne oraz wiele zadań konkretyzujących działania wskazane w SOR.

Dokument ten wskazuje główne kierunki interwencji i zastąpi wcześniejszy dokument.

- Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Programem działań mówi o zachowaniu całej rodzimej przyrody, bez względu na jej formę użytkowania oraz stopień jej przekształcenia lub zniszczenia.
- Krajowy Program Zwiększania Lesistości, który jest instrumentem polityki leśnej w zakresie kształtowania przestrzeni przyrodniczej kraju, zawiera ogólne wytyczne sporządzania regionalnych planów przestrzennego zagospodarowania w dziedzinie zwiększania lesistości.
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami określa zakres działania niezbędny do zaplanowania zintegrowanej gospodarki odpadami w kraju, w sposób zapewniający ochronę środowiska z uwzględnieniem obecnych i przyszłych możliwości technicznych, organizacyjnych.
- Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych jest programem inwestycji rozbudowy systemów oczyszczalni ścieków w sektorze komunalnym. Program pozwoli na wyeliminowanie nieoczyszczonych ścieków (pochodzących ze źródeł miejskich i aglomeracji) z wód powierzchniowych. Dokument dotyczy także poprawy jakości wód powierzchniowych, będących potencjalnym źródłem poboru ujęć komunalnych. Zamierzeniem Programu jest również pobudzenie inicjatyw lokalnych (nowe miejsca pracy) oraz pełne dostosowanie do wymogów Unii Europejskiej w zakresie wyposażenia w system oczyszczalni ścieków i kanalizacji.

Ustanowione na poziomach międzynarodowym i krajowym cele polityki ekologicznej znalazły swoje odzwierciedlenie w opracowanych na poziomie regionalnym dokumentach strategicznych, takich jak „Program ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030”. Dodatkowo należy podkreślić, iż w ramach Audytu krajobrazowego województwa wielkopolskiego obszar opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego znalazł się poza granicami krajobrazów priorytetowych.

VIII. PROGNOZA ZMIAN ŚRODOWISKA W WYNIKU REALIZACJI USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. Przyjęte założenia

Zapisy ustaleń projektu planu przygotowane zostały tak, by w możliwie maksymalnym stopniu ograniczyć niepożądane oddziaływanie przyszłych aktywności na stan środowiska naturalnego i zdrowie mieszkańców. Szczegółowe lokalizacje nowych inwestycji muszą być ustalane z uwzględnieniem przepisów szczególnych, dotyczących m.in. ochrony środowiska, co stanowi dodatkowe zabezpieczenie przed potencjalną degradacją środowiska.

W celu otrzymania metodologicznej przejrzystości prognozy oddziaływania ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze dokonano klasyfikacji poszczególnych terenów pod kątem potencjalnych zagrożeń stanu środowiska, mogących wystąpić w wyniku realizacji planu. Określono również przewidywany zasięg oddziaływania, jego rodzaj oraz trwałość i odwracalność. Ponadto scharakteryzowano wpływ ustaleń MPZP oraz rodzaj oddziaływania na tereny przyległe do obszaru opracowania.

Wydzielono dwie grupy przeznaczeń terenów ze względu na stopień oddziaływania na środowisko, które opisano w niniejszym tekście.

- Grupa 1 – teren drogi głównej, oznaczony symbolem **KDG**; teren drogi zbiorczej, oznaczony symbolem **KDZ**; teren drogi lokalnej, oznaczony symbolem **KDL**; teren drogi dojazdowej, oznaczony symbolem **KDD**; teren parkingu lub zieleni urządzonej, oznaczony symbolem **KOP/ZP**.
- Grupa 2 – teren usług, oznaczony symbolem **U**; teren usług lub produkcji, oznaczony symbolem **U/P**;

2. Prognoza skutków wpływu zmiany ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze

Prognozę oddziaływania na środowisko przedstawiono w odniesieniu do wydzielonych grup. Przewiduje się następujące oddziaływanie ustaleń projektu planu na środowisko przyrodnicze, krajobraz i zdrowie mieszkańców:

Grupa 1:

Tereny zaliczone do grupy 1. będą miały *nieznaczące negatywne oddziaływanie na środowisko*. Przede wszystkim będą źródłem podwyższonego hałasu generowanego przez ruch komunikacyjny, mogący wykraczać poza granice tych terenów. Poza tym ograniczają one powierzchnię biologicznie czynną i umożliwiają spływ powierzchniowy substancji

ropopochodnych do gruntu z pojazdów. Dodatkowo będą źródłem emisji niskiej ze spalin wynikających ze zwiększenia intensywności ruchu samochodowego. Biorąc jednak pod uwagę rangę tych dróg w całym systemie komunikacyjnym gminy, nie prognozuje się znaczącego negatywnego oddziaływania płynącego z tego zagospodarowania.

Oddziaływanie planu na środowisko i krajobraz można zatem ocenić w następujący sposób:

- pod względem charakteru - niekorzystne,
- pod względem intensywności przekształceń - zauważalne lub duże,
- pod względem bezpośredniości oddziaływania - bezpośrednie i pośrednie,
- pod względem okresu trwania działania - długoterminowe,
- pod względem częstotliwości oddziaływania - stałe i okresowe,
- pod względem zasięgu przestrzennego - lokalne,
- pod względem trwałości oddziaływania - nieodwracalne i częściowo odwracalne.

Grupa 2:

Tereny zaliczone do grupy 2. będą miały *umiarkowane negatywne oddziaływanie na środowisko*. Z uwagi na produkcyjno-usługowy charakter planowanej zabudowy, należy je postrzegać jako przedsięwzięcia o znacznej uciążliwości względem otoczenia i okolicznych mieszkańców. Będą one zarówno źródłem potencjalnego hałasu, zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego oraz wód, ograniczą powierzchnię biologicznie czynną na stosunkowo dużym obszarze oraz spowodują zmiany w krajobrazie i wpłyną na klimat lokalny. Niemniej jednak zabezpieczenia w postaci szczegółowych zapisów planu odnoszących się do kwestii środowiskowych czy infrastrukturalnych, a także lokalizacja obszaru opracowania w miejscu, które nie jest szczególnie cennym przyrodniczo fragmentem gminy pozwalają na minimalizację szkodliwości inwestycji, która koniec końców przyczyni się do rozwoju gospodarczego regionu.

Oddziaływanie planu na środowisko i krajobraz można zatem ocenić w następujący sposób:

- pod względem charakteru - niekorzystne i niepożądane
- pod względem intensywności przekształceń - duże i zupełne,
- pod względem bezpośredniości oddziaływania - bezpośrednie i pośrednie,
- pod względem okresu trwania działania - długoterminowe,
- pod względem częstotliwości oddziaływania - stałe i okresowe,
- pod względem zasięgu przestrzennego - lokalne,
- pod względem trwałości oddziaływania - nieodwracalne i częściowo odwracalne.

3. Oddziaływanie MPZP poza obszarem opracowania

Realizacja ustaleń planu będzie miała umiarkowany wpływ na zmiany środowiska poza obszarem MPZP. Rozwój zabudowy o charakterze usługowym i usługowo-produkcyjnym, który będzie odbywał się na terenie dotychczas częściowo niezainwestowanym równoważy fakt, iż obszar opracowania zlokalizowany jest w otoczeniu zabudowy o zbliżonym charakterze oraz istotnych szlaków komunikacyjnych – zarówno drogowych, jak i kolejowych. Planowane zagospodarowanie ww. terenu wiąże się zatem z naturalnym rozwojem jednostki urbanistycznej i jest podyktowany bieżącymi potrzebami jego użytkowników.

Ewentualne oddziaływanie poza obszarem planu może wiązać się z umiarkowaną emisją z nowej zabudowy, w szczególności tej o charakterze usługowo-produkcyjnym, jednakże będzie ono miało charakter lokalny i nie powinno pogorszyć w sposób znaczący parametrów poza granicami planu. Zwiększy się generowanie odpadów i wzrost produkcji ścieków, lecz to oddziaływanie będzie możliwe do identyfikacji w punktach odbioru. MPZP pośrednio wpłynie na zwiększenie ruchu na drogach dojazdowych do planowanych inwestycji, co potencjalnie wpłynie także na zwiększenie poziomu zanieczyszczenia hałasem, również w obrębie działek zlokalizowanych poza obszarem objętym planem. Niemniej jednak plan zawiera szereg regulacji pozwalających znacząco ograniczyć negatywne oddziaływanie na środowisko, w związku z czym brak jego realizacji sprawi, iż rozwój przedmiotowego obszaru będzie znacznie bardziej szkodliwy dla warunków panujących na terenach sąsiednich.

Biorąc pod uwagę wszystko co powyższe można zatem stwierdzić, iż plan w prawidłowy sposób zabezpiecza tereny zlokalizowane poza obszarem opracowania przed negatywnym oddziaływaniem, co powinno zostać wsparte również przez przepisy odrębne.

4. Środowiskowe skutki zaniechania realizacji ustaleń planu

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest podstawowym aktem prawa miejscowego umożliwiającym kontrolowany i zrównoważony rozwój gminy oraz jej poszczególnych jednostek urbanistycznych. Obszar objęty planem wykazuje szczególne predyspozycje dla inwestycji na cele usługowe oraz usługowo-produkcyjne, jak również rozwoju sieci komunikacyjnej. Zostało to wykazane również w dokumencie strategicznym, jakim jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kalisza.

Lokalizacja ta jest także korzystna z punktu widzenia środowiska. Na obszarze objętym przedmiotowym projektem planu miejscowego nie wskazano szczególnie cennych

przyrodniczo zbiorowisk roślinnych, nie odnotowano także występowania w tym miejscu rzadkich gatunków czy chronionych przedstawicieli fauny, dla których postęp urbanizacji mógłby okazać się negatywny w skutkach. Jako że obszar opracowania w całości znajduje się w granicach miasta Kalisza, środowisko naturalne zostało już w dużym stopniu poddane zabiegom o charakterze antropogenicznym. Dalsze przekształcenia zatem będą kontynuacją podejmowanych już wcześniej działań. Rozwój jednostek urbanistycznych wiąże się ograniczaniem powierzchni biologicznie czynnej, czy też innym negatywnym oddziaływaniem na środowisko. Należy zatem właściwie ważyć interes gminny/społeczny z ochroną przyrody. Kalisz jest miastem rozwijającym się w szczególności pod względem gospodarczym, w związku z czym przyrost terenów zabudowanych przeznaczonych pod funkcje usługowe i produkcyjne jest wynikiem rosnącego zapotrzebowania i posiadanej rezerwy terenowej.

W przypadku zaniechania realizacji planu, będącego także odpowiedzią na zgłaszane potrzeby, zmianie może ulec jedynie lokalizacja inwestycji, przez co potencjalnie może się ona stać mniej korzystna dla środowiska. Brak realizacji ustaleń planu na tym obszarze spowoduje zatem utratę szansy na rozwój terenu pod kątem bieżących potrzeb jego użytkowników. Ze względu na tendencje dotyczące urbanizacji polskich miast, a także uwarunkowania i szanse rozwojowe samego Kalisza niezaprzeczalnym jest, iż obszar objęty projektem planu miejscowego będzie użytkowany w określony sposób. Bez odpowiednich ustaleń i zapisów ograniczających szkodliwe praktyki, które to zapisy zawarto w przedmiotowym projekcie, odbywać się to będzie w oderwaniu od ogólnie przyjętych norm architektoniczno-urbanistycznych. Brak regulacji w tym zakresie będzie szkodliwy nie tylko dla mieszkańców miasta, ale także środowiska przyrodniczego, na co należy zwrócić szczególną uwagę chociażby w kontekście postępujących zmian klimatycznych. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kalisza zakłada zainwestowanie większej powierzchni terenów na obszarze opracowania, co czyni realizację przedmiotowego planu miejscowego zdecydowanie korzystniejszym pod względem środowiskowym. Ponadto wdrożenie planu stanowi gwarancję przeprowadzenia procesów urbanizacyjnych w sposób kontrolowany, harmonijny, zgodny z ładem przestrzennym i pozbawiony szkodliwego oddziaływania na elementy środowiska przyrodniczego.

5. Oddziaływanie transgraniczne

Zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie*

środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, z rozdziału 3, działu VI, dotyczącego postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku projektów polityk, strategii, planów i programów, opracowywany dokument nie będzie miał oddziaływania transgranicznego. Jest to bezpośrednio związane z faktem, że miasto Kalisz znajduje się w województwie wielkopolskim, zlokalizowanym w centralnej części Polski, w odległości ok. 200-250 km od najbliższej granicy państwa. Dodatkowo należy zaznaczyć, iż w skali kraju obszar opracowywanego planu miejscowego jest na tyle niewielki, że nawet w przypadku, gdyby dystans pomiędzy któryś z sąsiednich państw byłby mniejszy, nie istniałoby zagrożenie związane z potencjalnym oddziaływaniem transgranicznym jego ustaleń.

IX. STRESZCZENIE

Prognoza oddziaływania na środowisko obejmuje zagadnienia związane z problematyką ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego i kulturowego, ochroną zdrowia mieszkańców, ochroną zasobów naturalnych, a także kształtowaniem i ochroną walorów krajobrazowych. Analizuje stan funkcjonowania środowiska i jego poszczególnych elementów oraz określa potencjalne zmiany w przypadku braku realizacji ustaleń planu. Ponadto zawiera informacje o przewidywanych przyrodniczych skutkach gospodarowania przestrzenią związanych z ustaleniami zmiany planu miejscowego.

Teren będący przedmiotem opracowania zlokalizowany jest w sąsiedztwie ścisłego centrum miasta Kalisza i obejmuje część osiedla Rypinek, którego charakter można określić jako produkcyjny, z istotnym udziałem usług towarzyszących. Obszar objęty projektem planu miejscowego ograniczony jest od strony zachodniej i południowej terenem kolejowym, bezpośrednio stykającym się z granicą opracowania. Od wschodu natomiast wyznacza go przebieg ważnego szlaku komunikacyjnego – Drogi Wojewódzkiej Nr 450. Obszar opracowania projektu planu miejscowego obejmuje fragment miasta o łącznej powierzchni około 84,7 ha.

W jego obrębie wyznaczono siedem przeznaczeń terenów: teren usług, teren usług lub produkcji, teren drogi głównej, teren drogi zbiorczej, teren drogi lokalnej, teren drogi dojazdowej, teren parkingu lub zieleni urządzonej.

Celem stworzenia niniejszego projektu była przede wszystkim konieczność korekty układu komunikacyjnego będącego w stanie zagwarantować jak najbardziej efektywną obsługę całego terenu, względem obowiązującego planu miejscowego. Proponowane rozwiązania projektowe uwzględniają dalszy rozwój funkcji usługowych oraz usługowo-produkcyjnych na całym obszarze, nie wprowadzając znaczących zmian w kontekście przeznaczeń. Jedynym wyjątkiem jest rezygnacja z dopuszczonej w planie obowiązującym zabudowy mieszkaniowej towarzyszącej usługom, co w kontekście charakteru całego osiedla jest korzystnym posunięciem w ramach zakładanej kontynuacji obecnego zagospodarowania.

Plan wypełnia dyspozycje ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym formułując, w aspekcie ładu przestrzennego, parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zasady zagospodarowania terenu. Ustalenia planu zawierają rozwiązania mające na celu ograniczenie negatywnego oddziaływania potencjalnych inwestycji na tym terenie.

W niniejszej prognozie wyodrębniono dwie grupy terenów o nieznacznie negatywnym, a także umiarkowanie negatywnym wpływie ustaleń projektu mpzp na środowisko przyrodnicze.

Usytuowanie obszaru opracowania w sąsiedztwie terenów zabudowy usługowej, produkcyjnej i szlaków komunikacyjnych sprawia, iż ustalenia planu pozwalają stworzyć dla niej uzupełnienie, przy zachowaniu spójności funkcjonalnej. Zastosowane zapisy przyczyniają się do możliwie najskuteczniejszej ochrony środowiska, jednocześnie pozwalając na sukcesywny rozwój miasta.

Wrocław, 02.02.2025 r.

(miejscowość, data)

OŚWIADCZENIE

Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247 ze zm.), w związku z art. 74a ust. 2 ww. ustawy oświadczam, że:

ukończyłam/-lem*, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, co najmniej studia pierwszego stopnia lub studia drugiego stopnia, lub jednolite studia magisterskie na kierunkach związanych z kształceniem w obszarze:

- a) nauk ścisłych z dziedzin nauk chemicznych,
- b) nauk przyrodniczych z dziedzin nauk biologicznych oraz nauk o Ziemi,
- c) nauk technicznych z dziedzin nauk technicznych z dyscyplin: biotechnologia, górnictwo i geologia inżynierska, inżynieria środowiska,
- d) nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych z dziedzin nauk rolniczych, nauk leśnych

ukończyłam/-lem*, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, co najmniej studia pierwszego stopnia lub studia drugiego stopnia, lub jednolite studia magisterskie i posiadam co najmniej 5-letnie doświadczenie w pracach w zespołach przygotowujących raporty o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko lub prognozy oddziaływania na środowisko, lub brałam/-em* udział w przygotowaniu co najmniej 5 raportów o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko lub prognoz oddziaływania na środowisko.

Jestem świadoma/-my* odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Potrzygię Nitkorska

(podpis autora prognozy oddziaływania na środowisko,
a w przypadku zespołu autorów - kierującego tym
zespołem)

*niewłaściwe skreślić